

WIADOMOŚCI IWIERZYCKIE

4 (65)
2017

KWARTALNIK

Cena: 2 zł
(5% VAT)

ISSN 1730-4571

IWIERZYCE * SIELEC * OLCHOWA * NOCKOWA * BĘDZIENICA * WIŚNIOWA * BYSTRZYCA * OLIMPÓW * WIERCANY

Wiertnia typu F-200 produkcji rumuńskiej w Iwierzycach, należąca do firmy EXALO z Grupy PGNIG-e.
Od 10 listopada 2017 r. wykonywany jest odwiert na głębokości 2800 m w celu dotarcia do złoża gazu ziemnego.

Szanowni Mieszkańcy Gminy Iwierzycy.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia, w imieniu własnym, Rady Gminy oraz pracowników Urzędu Gminy, składamy wszystkim mieszkańcom Gminy Iwierzycy najserdeczniejsze życzenia.

Niech ten szczególny okres będzie dla wszystkich czasem zadumy, wyciszenia, wypoczynku i prawdziwej radości.

Życzymy Świąt wypełnionych miłością, niosących spokój i odpoczynek, a w Nowym 2018 Roku spełnienia wszystkich marzeń, optymizmu, wiary, szczęścia oraz powodzenia.

Przewodniczący Rady Gminy
Ryszard Pazdan

Wójt Gminy Iwierzycy
Bogusław Mucha

...aby wszystkie dni były tak wyjątkowe jak ten Wigilijny wieczór...
...by na co dzień gościł optymizm, a na twarzach zawsze promieniał uśmiech...
...niech miłość i nadzieja towarzyszy na każdym kroku...
...a Nowy Rok spełni wszystkie najskrytsze marzenia...

**Zdrowych, spokojnych i radosnych Świąt
oraz szczęśliwego Nowego Roku
życzy Redakcja Wiadomości Iwierzycznych**

Zawody jeździeckie w skokach przez przeszkody w Zabajce II Eliminacje „Winter Zabajka Cup 2017/2018” 9-10 grudnia 2017 r.

Eliza Kalukin

Magdalena Bochnak

Zawodniczki ze Stajni Montana z Iwierzyc stanęły na podium:
- w kategorii Open 80 Eliza Kalukin zajęła drugie miejsce, Magdalena Bochnak pierwsze (konkurs towarzyski).
- w konkurencji kl. L (100 cm) Magdalena Bochnak zdobyła trzecie miejsce (zawody regionalne)

GRATULUJEMY!

Drodzy Czytelnicy, Szanowni Mieszkańcy Gminy Iwierzycy

W tym szaleńczym tempie życia, które przynosi nam codzienność, dopiero wizyta św. Mikołaja uzmysławia nam nieubłagany upływ czasu zwiastując nadejście Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

Ten czas, końca roku – niejako pozytywnie nastraja nas do podsumowania tego, co nam przyniósł i co było naszym udziałem, a także zmusza do spojrzenia w przyszłość.

Za kilkanaście dni Anno Domini 2017 odejdzie do historii. Jestem pewien, że dla naszej Gminy przyniósł on wiele dobrego i korzystnie się zapisał na kartach naszej gminnej historii.

Planując budżet na 2017 rok zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że po raz pierwszy od paru lat Gmina Iwierzycy będzie mogła ubiegać się o dofinansowanie dużego zadania inwestycyjnego.

Kilkuletnie oszczędne gospodarowanie finansami gminy, racjonalizacja wydatków w oświacie i systematyczne spłacanie wcześniej zaciągniętych kredytów, otworzyły nam możliwość zaciągnięcia kredytu na sfinansowanie wkładu własnego do dużej inwestycji.

Mając wcześniej przygotowany projekt techniczny wraz z pozwoleniem na budowę kanalizacji sanitarnej we wsi Olchowa, złożyliśmy wniosek o dofinansowanie tej budowy z funduszy unijnych.

Uzyskał on pozytywną akceptację i po wyłonieniu wykonawcy w drodze przetargu w lipcu 2017 roku rozpoczęliśmy budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Olchowej oraz przebudowę sieci w Sielcu.

Budowa potrwa do końca czerwca 2018 roku i kosztować będzie około 6 mln zł, nie wliczając w to kosztów projektu technicznego, opracowań studyjnych, czy wykupu ziemi pod infrastrukturę.

Jest to bezspornie największa i najdroższa inwestycja realizowana przez Gminę Iwierzycy od 8 lat. Równocześnie trwają prace projektowe, aby do tej sieci można było wpiąć domy należące do Olchowej, ale zlokalizowane pod Krzywą i Będziemyślem. Jest to kolejne wyzwanie nie tylko formalno-projektowe, ale też finansowe, z którym Gmina musi się uporać.

W 2017 roku nie zapomnieliśmy również o pozostałych miejscowościach Gminy Iwierzycy, realizując zadania w zakresie infrastruktury drogowej. Mianowicie udało się wykonać i oddać mieszkańcom do użytkowania ponad 3 km dróg o nawierzchni bitumicznej z podbudową wykonaną w nowoczesnej technologii.

Został wykonany 1 km odcinek drogi tzw. traktu Nockowa Wiśniowa, obejmującego odcinek w Nockowej, Wiśniowej i Olimpie.

Wykonano również długo wyczekiwany ponad kilkietrowy odcinek drogi do przysiółka Brzeźnik-Północny w Wiercanach. Ponadto wykonaliśmy też 200 m odcinek drogi w przysiółku Błonie w Nockowej, a w trakcie realizacji jest 700 m odcinek drogi na Zawislaka w Iwierzycach.

W 2017 roku Gmina Iwierzycy przeznaczyła na poprawę infrastruktury drogowej około 2 mln zł, z czego większość pieniędzy pochodziła ze źródeł zewnętrznych.

Dokładne omówienie wszystkich inwestycji gminnych wykonanych w 2017 roku będzie zamieszczone w pierwszym numerze „Wiadomości Iwierzycy” w 2018 roku. Pozwolę sobie jedynie na wskazanie, że w przeciągu 2017 roku w opracowaniu były między innymi projekty modernizacji wodociągu gminnego, sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej przysiółek „Pod Krzywą” i „Pod Będziemyślem” w Olchowej, likwidacji osuwiska w Bystrzycy, czy budowy drogi na cmentarz w Olchowej.

Zatem widać, że spektrum działalności Gminy jest bardzo szerokie i w sferze przygotowania projektowego wybiegamy w przyszłość, co jest rzeczą oczywistą z punktu widzenia racjonalności gospodarowania.

Jako samorząd dołożymy starań, aby w nadchodzącym roku zrealizować bądź rozpocząć wykonawstwo zaplanowanego zakresu działań.

Mamy również nadzieję, że uda się nam pozyskać fundusze unijne jak chociażby na budowę sieci kanalizacyjnej w Nockowej, czy modernizację wodociągu gminnego.

Wykonaliśmy również projekt techniczny tzw. PSZOK-u, czyli punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz uzyskaliśmy pozwolenie na jego budowę i bardzo liczymy na zewnętrzne dofinansowanie tej budowy.

Funkcjonowanie takiego punktu w Iwierzycach poprawiłoby zdecydowanie gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie gminy.

Również w celu poprawy gospodarowania, planujemy wykonanie na oczyszczalni ścieków w Iwierzycach wiaty wielofunkcyjnej łączącej w sobie pomieszczenia garażowe, warsztatowe i magazyn na produkt wytworzony z osadu pościekowego.

W podsumowaniu 2017 r. nie powinno też zabraknąć podziękowania dla samorządu powiatu ropczycko-sędziszowskiego za wykonanie na terenie Gminy Iwierzycy nowego mostu w Wiśniowej na rzece Bystrzyca oraz trzech odcinków chodników w Nockowej, Iwierzycach i Olchowej.

Z ogromnym zadowoleniem przyjmujemy dalsze inwestycje powiatowe w tym zakresie.

Nadto dziękuję wszystkim mieszkańcom i osobom spoza terenu Gminy Iwierzycy, którzy swoim działaniem przyczynili się do rozwoju naszej małej społeczności oraz tym, którzy w trosce o dobro gminy podzielili się ze mną swoimi uwagami pisząc listy, przysyłając emaile bądź telefonując.

Tradycyjnie zapraszam Państwa do lektury „Wiadomości Iwierzycy” oraz od razu zachęcam do kupna pierwszego numeru z 2018 r. w którym podsumujemy statystycznie 2017 rok.

Wójt Gminy Iwierzycy
Bogusław Mucha

INWESTYCJE, REMONTY I INNE

1. Kontynuowana jest budowa kanalizacji sanitarnej wraz z urządzeniami budowlanymi w miejscowości Olchowa – Sielec – aglomeracja Iwierzycy. Do chwili obecnej wykonane zostało około 24,5 km sieci w Olchowej i Sielcu oraz montaż zbiorników przepompowni P-1 i P-2 w Olchowej i wyremontowane zostały dwie przepompownie w Sielcu. Prace realizowane są zgodnie z harmonogramem.

2. Zakończono remonty następujących dróg gminnych:

1) Wiercany – Wielkie Ścieżki w m. Iwierzycy. Na odcinku długości 600 m. nawierzchnia z kruszywa. Wykonawca: Zakład Handlowo-Usługowy, Grażyna Madeja, Mała 87. Wartość zadania 62 951,40 zł, dotacja w wysokości 43 000,00 zł, ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

2) Wiercany – Zagorzyce – Brzeźnik Płn. w miejscowości Wiercany. Na odcinku 1100 m wykonana została nawierzchnia asfaltowa. Wykonawca robót: PBI Infrastruktura S.A., Kraśnik, ul. Kolejowa. Wartość zadania 652 952,97 zł. Otrzymaliśmy dofinansowanie ze środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w wysokości 480 000,00 zł.

3) Nockowa – Wiśniowa w m. Nockowa i Olimpów. Na odcinku 985 m wykonana została nawierzchnia asfaltowa. Wykonawca: Miejskie Przedsiębiorstwo Dróg i Mostów Sp. z o.o., Rzeszów, ul. Rejtana 6. Wartość zadania 619 741,16 zł. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019 w wysokości 309 870,00 zł.

4) Nockowa „Błonie” w m. Nockowa. Na odcinku 200 m wykonana została nawierzchnia asfaltowa. Wykonawca PBI Infrastruktura S.A., ul. Kolejowa 10e, 23-200 Kraśnik. Wartość zadania 80 478,79 zł.

5) Sielec – Podlasek Sędziszowski w m. Sielec. Na odcinku 320 m wykonana została nawierzchnia z kruszywa łamanego. Wartość zadania 23 645,52 zł, dofinansowanie z Funduszu Sołectkiego 20 000,00 zł. Wykonawca Bogusław Drozd, Transport, Remont Dróg, Kłęczany.

3. Realizowana jest przebudowa drogi gminnej na Zawisłaka w Iwierzycach, na odcinku 735 m nawierzchnia asfaltowa. Wykonawca MPDiM Rzeszów. Wartość robót 594 183,53 zł. Otrzymaliśmy promesę na kwotę 415 000,00 zł.

4. Wykonany został plac zabaw koło szkoły podstawowej w Bystrzycy, który został wyposażony w następujące sprzęty: zestaw huśtawek, dwa bujaki, piaskownicę, karuzele, ławkę i kosz. Wartość 22 400,00 zł.

5. W opracowaniu znajdują się dokumentacje projektowe na:
- Drugi etap modernizacji wodociągu gminnego.
 - Budowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenach inwestycyjnych w Olchowej – Lipie.
 - Budowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej Olchowa „pod Będziemysłem”.
 - Budowę budynku wielofunkcyjnego, garażowo-warsztatowo-

składowego przy Zakładzie Wodno-Kanalizacyjnym w Iwierzycach.

- Budowy Centrum Rekreacyjno-Sportowego w Wiercanach (sala gimnastyczna k. szkoły), Utworzenie Centrum Pracy Twórczej (remont drewnianego budynku k. Domu Kultury), budowa chodnika dla pieszych k. drogi Wiercany – Brzeźnik Poł. Na długości około 230 m).
- Likwidacji osuwiska w Bystrzycy.
- Remont drogi Olchowa na cmentarz.
- Remont drogi Iwierzyce na Franczyka.

UG Iwierzyce

Utrzymanie czystości i porządku w Gminie Iwierzyce

Urząd Gminy w Iwierzycach informuje, że od 1 stycznia 2018 roku będą obowiązywać nowe stawki cenowe za wywóz śmieci. Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych odbierać będzie Gospodarka Komunalna w Błazowej Sp. z o.o., która została wyłoniona w drodze przetargu.

Właściciel nieruchomości za tę usługę będzie uiszczał opłatę na konto gminy co miesiąc, w terminie do 27-go dnia każdego miesiąca w kasie Urzędu lub na konto nr 66 91 72 1013 0260 0202 2000 0010 BS w Sędziszowie Młp. O/Iwierzyce z dopiskiem „opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi”.

Na terenie Gminy Iwierzyce, obowiązuje metoda naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego. Właściciel gospodarstwa domowego składając deklarację określa czy będzie segregował śmieci czy też będzie oddawał tylko odpady zmieszane.

Opłata będzie wynosić odpowiednio od wielkości gospodarstw:

- małe, w którym zamieszkuje 1 lub 2 osoby opłata będzie wynosić za odpady segregowane 11,00 zł/m-c, zaś za niesegregowane 22,00 zł/m-c,
- średnie, w którym zamieszkuje 3 lub 4 lub 5 osób opłata będzie wynosić za śmieci segregowane 26,00 zł/m-c, zaś za niesegregowane 52,00 zł/m-c,
- duże, w którym zamieszkuje 6 lub więcej osób – opłata będzie wynosić za śmieci segregowane 38,00 zł/m-c oraz 76,00 zł/m-c za niesegregowane.

Gospodarstwo domowe stanowią wszystkie osoby zamieszkujące daną nieruchomość mieszkalną.

Odbiór odpadów zmieszanych (czarne worki) prowadzony będzie dwa razy w miesiącu. Natomiast zbiórka odpadów segregowanych (kolorowe worki) będzie prowadzona raz w miesiącu według szczegółowego harmonogramu, który zostanie podany przez Gospodarkę Komunalną w Błazowej Sp. z o.o. wraz z dodatkowymi kodami (dotychczas rozdane kody są nadal aktualne).

Worki na odpady segregowane (żółte, zielone i niebieskie) można odebrać bezpłatnie w wyznaczonych punktach dystrybucji.

Worki w kolorze brązowym – bio z napisem „2018” można kupić w cenie 2,00 zł za worek o pojemności 80 l. W związku z powyższym worki brązowe bez napisu „2018” nie będą odbierane. Do worków tych należy wysypywać popiołu.

dostarczanych przez GK w Błazowej Sp. z o.o. oznaczonych: „2018”.

Odpady zmieszane gromadzone w innych pojemnikach i workach nie będą odbierane.

Odpady komunalne typu: zużyte farby, lakiery, meble i odpady wielkogabarytowe, zużyte oleje, zużyte opony, opakowania po środkach ochrony roślin i nawozach, chemikalia, przeterminowane leki, odpady budowlane i rozbiórkowe (z zastrzeżeniem, iż odpady te pochodzą z drobnych remontów, na które nie jest wymagane uzyskanie stosownego zezwolenia) oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny żarówki, świetlówki, baterie i akumulatory odbierane będą w wyznaczonych miejscach na terenie gminy – jeden raz w roku w okresie od 1 lipca do 31 grudnia co najmniej 1 punkt w każdej

Wielkość gospodarstwa	Ilość i pojemność worków w pakiecie dla gospodarstwa na rok 2018	
	gospodarstwo, które segreguje odpady	gospodarstwo, które nie segreguje odpadów
1 lub 2 osoby	24 worki 60 l	36 worków 60 l
3 lub 4 lub 5 osób	24 worki 120 l	36 worków 120 l
6 i więcej osób	36 worków 120 l	60 worków 120 l

Każde gospodarstwo domowe otrzyma też bezpłatnie pakiet worków na odpady zmieszane:

W przypadku gdy otrzymana ilość worków będzie niewystarczająca, kolejne worki na odpady zmieszane należy zakupić w punktach dystrybucji w cenie 5,00 zł za worek o pojemności 120 l bądź 2,50 zł za worek o pojemności 60 l.

W pierwszym kwartale 2018 r. to jest od 1 stycznia do 31 marca 2018 r. można jeszcze oddawać odpady zmieszane w workach dostarczanych przez GK w Błazowej sp. z o.o. oznaczonych: „2017”. Od 1 kwietnia 2018 odpady zmieszane należy oddawać tylko i wyłącznie w workach

miejscowości lub w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

W przypadku nieruchomości niezamieszkałych (czyli firm, instytucji, szkół oraz osób prowadzących działalność gospodarczą) obowiązują dotychczasowe zasady gospodarki odpadami. Należy zawierać indywidualne umowy na odbiór odpadów z firmami prowadzącymi działalność w tym zakresie i samodzielnie ponosić koszty transportu i zagospodarowania odpadów. W razie kontroli należy okazać się umową i fakturami za odbiór odpadów.

M. Gil

ZASADY SEGREGACJI ODPADÓW W GMINIE IWIERZYCE

Im więcej posegregujemy, tym mniej zapłacimy za wywóz śmieci. Do poszczególnych worków wrzucamy:

1. ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE – worek czarny

WRZUCAMY:

- szkło stołowe i żaroodporne,
- fajans, porcelanę i ceramikę,
- lustra zbite,
- szkło okienne, okularowe
- doniczki,
- szyby samochodowe,
- folia aluminiowa,
- pojemniki po wyrobach garmażeryjnych,
- zabawki,
- zabrudzony i tłusty papier,
- papier termiczny i przebitkowy (rachunki i faktury),
- pieluchy, podpaski i inne artykuły higieniczne,
- popiół,
- zużyta odzież i obuwie,
- worki po cemente, klejach, zaprawach, tapety.

NIE WRZUCAMY ODPADÓW SEGREGOWANYCH

2. PAPIER – worek niebieski

WRZUCAMY:

- gazety, czasopisma, katalogi i prospekty,
- papier szkolny i biurowy,
- książki i zeszyty,
- torebki papierowe i papier pakowy,
- kartonowe i tekturowe pudełka,
- kartony po proszku do prania,
- kalki, papier termiczny i faksowy.

DO TEGO POJEMNIKA NIE WRZUCAMY:

- pieluch, podasek i innych artykułów higienicznych,
- materiałów budowlanych takich jak: tapety, worki po gipsie czy cemente itp.

3. SZKŁO – worek zielony

WRZUCAMY:

- szklane butelki po napojach i innych produktach spożywczych,
- słoiki,
- szklane opakowania po kosmetykach.

NA CO ZWRACAMY UWAGĘ:

- wrzucamy tylko SZKŁO,
- nie tłuczemy szkła przed wrzuceniem do pojemnika,
- wszystkie odpady powinny być czyste.

DO TEGO POJEMNIKA NIE WRZUCAMY:

- szkła stołowego, porcelany ceramiki,
- szkła okienne, luster, szyb samochodowych,
- doniczek,
- szkła żaroodpornego,
- wszelkich żarówek, lamp i neonówek,
- szkła okularowego.

4. METALE I TWORZYWA SZTUCZNE – worek żółty

WRZUCAMY:

- foliowe katalogi,
- puste butelki i pojemniki plastikowe po kosmetykach i środkach czystości tj. (szamponach, żelach pod prysznic, tubkach po paście do zębów, odżywkach, balsamach do ciała, tonikach, maseczkach, żelach domycia twarzy, peelingach),
- plastikowe opakowania po żywności (np. po jogurtach, serkach itp.),
- doniczki plastikowe,
- worki foliowe – typu zrywka itp.,
- butelki po napojach i płynach,
- plastikowe zakrętki,
- plastikowe torebki i reklamówki,
- plastikowe koszyczki po owocach,
- czyste wiadra po farbach klejowych i emulsyjnych oraz produktach spożywczych,
- butelki po płynach chłodniczych,
- butelki i pojemniki po olejach spożywczych,
- kartony po płynnej żywności,
- kartony i tekturę pokrytą folią aluminiową (np. opakowania typu tetra pak po mleku, napojach),
- puszki po napojach i konserwach,
- drobny złom żelazny i metale kolorowe,
- kapsle z butelek,
- naczynia kuchenne np. garnki, misy,
- klamki, zamki, klucze, stare narzędzia, karnisze,
- metalowe uchwyty meblowe, zawiasy,
- rury, armaturę.

NA CO ZWRACAMY UWAGĘ:

– zginiatamy przed wyrzuceniem.

DO TEGO POJEMNIKA NIE WRZUCAMY:

- opakowań po lekarstwach,
- zabawek, sprzętu AGD i innego elektronicznego,
- styropianu, gumy, butelek z jakąkolwiek zawartością, puszek po farbach czy baterii, opakowań po aerozolah, lekach,
- opakowań po środkach chwasto- czy owadobójczych,
- butelek po środkach chemicznych: farbach, olejach,
- toreb po nawozach,
- felg, baterii, puszek po aerozolah,
- opakowań po farbach i lakierach z resztkami produktów.

5. BIO – odpady ulegające biodegradacji – worek brązowy

WRZUCAMY:

- odpady, które ulegają biodegradacji np. trawa, liście, chwasty, resztki ugotowanych warzyw i owoców, obierki, mokry papier i tektura.

DO TEGO POJEMNIKA NIE WRZUCAMY:

- popiołu.

Strażackie manewry

W dniu 21 października 2017 roku na obiektach firmy pana Władysława Radzika „ŚLUSARSTWO” Produkcja-Handel-Uslugi w Sielcu oraz na terenie miejscowości Wiercany zostały przeprowadzone „ćwiczenia i warsztaty szkoleniowe dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Iwierzycze”. Głównym założeniem manewrów było doskonalenie umiejętności strażaków OSP w posługiwaniu się sprzętem ratowniczym będącym na wyposażeniu poszczególnych jednostek, jak również doskonalenie współdziałania jednostek w czasie akcji ratowniczo-gaśniczych.

W organizowanych zajęciach uczestniczyło 40 druhów (35 ratowników OSP, 5 kandydatów na szkolenie podstawowe) z sześciu jednostek OSP z terenu gminy Iwierzycze (Iwierzycze, Nockowa, Olchowa, Wiercany, Wiśniowa, Sielec), a także zespół instruktorów z JRG Ropczyce. W charakterze obserwatorów w ćwiczeniach wzięli udział: Bogusław Mucha – Wójt Gminy Iwierzycze, Piotr Poleć – powiatowy koordynator ratownictwa medycznego PSP, pracownicy UG Iwierzycze oraz członkowie Zarządu Gminnego ZOŚP RP w Iwierzycach.

Całość ćwiczeń podzielona była na II epizody: w obrębie firmy „Ślusarstwo” przeprowadzono warsztaty doskonalące umiejętności niesienia pomocy podczas wypadków komunikacyjnych, natomiast w Wiercanach w zakresie gaszenia pożarów.

W trakcie zajęć w Sielcu pod okiem instruktorów z KP PSP w Ropczycach i Powiatowego koordynatora ratownictwa medycznego strażacy ratownicy z jednostek włączonych do KSRG tj. OSP Iwierzycze i OSP Olchowa udoskonalali swoje umiejętności w zakresie: prowadzenia korespondencji wymiany informacji z SK PSP, dowodzenia zastępem i kierowania działaniami ratowniczymi, sprawności w posługiwaniu się specjalistycznym sprzętem ratownictwa technicznego, udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy medycznej poszkodowanym, zabezpieczenia terenu działań, a przede wszystkim stosowania obowiązujących wymogów BHP przy tego typu zdarzeniach.

W miejscowości Wiercany jednostki OSP z: Nockowej, Wiercan, Wiśniowej i Sielca pod okiem Komendanta Gminnego OSP dh Adama Skiby doskonalili wzajemną współpracę i swoje umiejętności ćwicząc gaszenie pożarów obiektów wielkokubaturowych. Realizowane zadania polegały na zbudowaniu linii wężowych i ich zabezpieczeniu oraz podawaniu skutecznych prądów gaśniczych w natarciu i obronie przy wykorzystaniu będącego na wyposażeniu sprzętu i armatury. Również w tym epizodzie zwrócono szczególną uwagę na obowiązujące przepisy, wymogi BHP.

Na zakończenie ćwiczeń dokonano podsumowania i oceny osiągniętych wy-

ników, w którym podkreślono istotę tego typu przedsięwzięć w zapewnieniu odpowiedniego przygotowania strażaków OSP do niesienia pomocy potrzebującym podczas różnych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego. Obserwatorzy manewrów zgodnie podkreślali, iż tego typu ćwiczenia są niezbędne do doskonalenia umiejętności, które można wykorzystać podczas prawdziwej akcji ratowniczo-gaśniczej. Ćwiczenia przynoszą wymierne korzyści dla jednostek OSP oraz mieszkańców gminy, którzy mogą zawsze liczyć na skuteczną pomoc ze strony strażaków.

Zarząd Gminny ZOŚP w Iwierzycach składa serdeczne podziękowania wszy-

skim, którzy przyczynili się do zorganizowania ćwiczeń i warsztatów. Szczególne podziękowania kierujemy do:

- Władysława Radzika oraz jego współpracowników z firmy „ŚLUSARSTWO” za pomoc w przygotowaniu symulacji wypadków drogowych oraz udostępnienie terenu do ćwiczeń,
- Komendanta Powiatowego PSP w Ropczycach oraz jego współpracowników za fachową pomoc w przeprowadzeniu zajęć doskonalących oraz ich merytoryczną ocenę;
- Piotra Poleć, za fachową pomoc w doskonaleniu udzielania pierwszej pomocy,

- Wójta Gminy Iwierzycy, za wsparcie materialne i organizacyjne przedsięwzięcia;
- Marty Zdzieblo, Dyrektor GOK w Iwierzycach z siedzibą w Wiercanach za udostępnienie placu na zgrupowanie przed rozpoczęciem jednego z epizodów oraz na podsumowanie całości ćwiczeń.

Szczególne słowa podziękowania kierujemy do wszystkich jednostek oraz druhów strażaków OSP z terenu gminy Iwierzycy, którzy wzięli udział w ćwiczeniach poświęcając swój czas, aby doskonalić swoje umiejętności ratownicze.

Wasza postawa i zaangażowanie jest odpowiedzią na strażackie zawołanie widniejące na naszych sztandarach „Bogu na chwałę, ludziom na ratunek”.

Jan Ziobro
Prezes ZOG ZOSP RP w Iwierzycach

Projekt „Kompetencje najmłodszych = klucz do przyszłości. Program edukacyjny dla szkół Gminy Iwierzycy”

Sprzęt i wyposażenie na kwotę 287 118,90 zł w postaci 39 laptopów, 4 zestawy tablic multimedialnych, 11 projektorów, 3 drukarki 3D, 4 urządzenia wielofunkcyjne, zestawy urządzeń i sprzętu sieciowego, a nawet tablety dla uczniów. Kompletnie wyposażenie pracowni przyrodniczych dla gimnazjum oraz szkół podstawowych, w tym zestawy pomocy do chemii, fizyki, biologii i geografii – od próbek i odczynników chemicznych po dygestorium. Mapy, globusy, tablice, atlasy, przewodniki, plansze, mikroskopy z kamerami, mierniki, zestawy demonstracyjne to tylko jeden z efektów realizacji projektu „Kompetencje najmłodszych = klucz do przyszłości.

Program edukacyjny dla szkół Gminy Iwierzycy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego, Oś Priorytetowa IX „Jakość edukacji i kompetencji w regionie”, Działanie 9.2 Poprawa jakości kształcenia ogólnego. Całość projektu obejmuje kwotę 843 011,95 zł przy wkładzie własnym gminy 43 500 zł – 5,16%.

Zakup nowoczesnego wyposażenia oraz pomocy dydaktycznych i sprzętu komputerowego z pewnością cieszy zarówno uczniów jak i nauczycieli jednak najważniejszym zadaniem realizowanym w ramach projektu jest projekt edukacyjny, którego celem jest wzrost kompetencji

kluczowych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej u min. 80% spośród 440 uczniów objętych projektem poprzez organizację dodatkowych zajęć z j. angielskiego, przedmiotów przyrodniczych, matematyki oraz efektywnych technik uczenia się. Na organizację zajęć oraz zakup zestawów podręczników dla uczniów, multimedii, programów komputerowych i pomocy dydaktycznych w projekcie przeznaczono kwotę 621 084,56 zł.

Realizacja projektu rozpoczęła się w czerwcu 2017 r. i ma zakończyć się 30 czerwca 2018 r. Jednakże cała procedura związana z przygotowaniem i złożeniem wniosku rozpoczęła się ponad rok wcześniej i wymagała zaangażowania zarówno Wójta Gminy, urzędników jak i dy-

rektorów i nauczycieli poszczególnych szkół. Informacje o projekcie pojawiły się już na początku roku 2016, a oficjalnie konkurs został ogłoszony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w dniu 17 marca 2016 r. Skierowany był wyłącznie do szkół, które osiągnęły niskie wyniki edukacyjne tzn. które przynajmniej dwukrotnie w ciągu ostatnich 3 lat poprzedzających rok złożenia wniosku aplikacyjnego uzyskały ze sprawdzianu wynik na skali staninowej mniejszy lub równy 4 (szkoły podstawowe), z egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej, z matematyki lub z przedmiotów przyrodniczych uzyskały wynik na skali staninowej mniejszy lub równy 4. Na terenie naszej Gminy do projektu kwalifikowały się szkoły podstawowe w Iwierzycach, Nockowej i Olchowej oraz Gimnazjum w Iwierzycach. Dwie szkoły nie kwalifikowały się do projektu.

Warunkiem uczestnictwa w projekcie było posiadanie diagnozy zapotrzebowania na wsparcie w zakresie realizowanego projektu. W wielu gminach diagnozę taką przygotowywały wynajęte firmy zewnętrzne. W naszej gminie diagnozę taką przygotował zespół w składzie: Danuta Grabowska, Małgorzata Pająk, Izabela Kubacka, Elżbieta Czapka, Paweł Stasiewicz. Wymagało to przedstawienia danych statystycznych, opisu sytuacji w odniesieniu do jakości kształcenia w szkole, analizy wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych, efektów nauczania, dodatkowych zajęć oraz określenia działań na przyszłość, które wynikają z sytuacji szkoły w kontekście jej otoczenia społeczno-gospodarczego oraz wpisywania się w politykę edukacyjną regionu. Diagnoza została zatwierdzona zarządzeniem Wójta Gminy w dniu 13 maja 2016 r. Posiadając zatwierdzoną diagnozę można było przystąpić do znalezienia Partnera Projektu. Została nim firma z Łodzi „LEADER SCHOOL” Katarzyna Rojkowska, posiadająca doświadczenie w realizacji projektów edukacyjnych, a zajmująca się wdrażaniem nowoczesnych metod nauczania dla osób dorosłych i dzieci.

Przygotowanie wniosku wymagało formy elektronicznej przesłanej za pośrednictwem systemu LSI WUP. Współpracą z partnerem, koordynacją działań w szkołach oraz przygotowaniem wniosku formalnego w aplikacji SLI zajmowała się pani Anna Draus, pracownik UG Iwierzycy. Przygotowanie wniosku wymagało wielu działań związanych z wymaganiami formalnymi projektu, realizacji wytycznych, zgodności planowanych działań z wynikami diagnozy, zaplanowaniem wydatków, liczbą i rodzajem zajęć dla nauczycieli i uczniów,

opisem wyposażania i pomocy dydaktycznych planowanych do zakupu, uzasadnieniem celowości wydatków, zaplanowania harmonogramu realizacji projektu, sposobów i metod badania efektów, sposobem zarządzania projektem itd. Pomimo poziomu złożoności wniosku i konieczności realizacji wytycznych określonych w dokumentach programowych we wrześniu 2016 roku pierwsza wersja wniosku była gotowa. Po konsultacjach i uzgodnieniach w marcu 2017 r. projekt wniosku został złożony w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Rzeszowie. W dniu 3 marca 2017 r. ogłoszono listę projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów do dofinansowania w ramach konkursu nr RPPK.09.02.00-IP-18-008/16 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa IX Działanie 9.2 Poprawa jakości kształcenia ogólnego. 86 projektów uzyskało wymaganą liczbę punktów i spełniło kryteria wyboru projektów, jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie wystarczyła na dofinansowanie 49. Wniosek złożony przez Gminę Iwierzycy zajął I miejsce wśród wszystkich z liczbą 112,5 pkt na 150 pkt możliwych. Kolejny wniosek miał 109,5 pkt, a ostatni zakwalifikowany do realizacji 73,5. Wydaje się to sporym osiągnięciem jeśli wziąć pod uwagę instytucje składające wnioski w tym profesjonalne centra kształcenia nauczycieli. W dniu 24 maja 2017 r. Wójt Gminy Iwierzycy Bogusław Mucha oraz Skarbnik Gminy pani Danuta Rachwańska podpisały umowę na realizację projektu. Zgodnie z umową z ramienia Gminy realizatorem projektu został Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Iwierzycach.

W czerwcu rozpoczęto przygotowywanie dokumentacji niezbędnej do realizacji projektu. Sporym wyzwaniem okazało się przygotowanie i przeprowadzenie przetargów na „Dostawy sprzętu i wyposażenia pracowni”, „Dostawy materiałów i pomocy dydaktycznych”, „Dostawy sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem i wyposażenia pracowni TIK”. Pomimo trudności i przesunięć czasowych, w wyniku przeprowadzonego postępowania podpisano umowy na dostawy sprzętu i wyposażenia pracowni przyrodniczych i TIK oraz materiałów i pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć z uczniami. Wykonawcy dostarczyli sprzęt oraz wyposażenie, podręczniki i pomoce dydaktyczne do szkół. W miesiącu październiku rozpoczęły się szkolenia dla kadry pedagogicznej. Przeszkolono 35 nauczycieli z zakresu rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności oraz efektywnej nauki, 5 nauczycielek z zakresu nowoczesnych metod nauczania języka angielskiego w szkole pod-

stawowej, 8 nauczycieli przedmiotów przyrodniczych w zakresie wykorzystania metody eksperymentu w dydaktyce, 52 nauczycieli różnych specjalności w zakresie nowych technik kształcenia z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych oraz zasobów dydaktycznych dostępnych w internecie, w tym obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego zakupionego dla szkoły. W sumie na 64 nauczycieli zatrudnionych w szkołach realizujących projekt 60 zostało przeszkolonych. Jest to dopiero pierwszy etap szkoleń, które kontynuowanie będzie w kolejnym roku. Po pierwszych szkoleniach nauczycieli rozpoczęto realizację zajęć dla uczniów klas od I szkoły podstawowej do 3 gimnazjum. Mogą oni brać udział w zajęciach wyrównawczych i rozwijających z j. angielskiego, zajęć pozwalających poznać i opanować metody efektywnej nauki, z zajęć przyrodniczych, matematycznych i informatycznych. Na wszystkich zajęciach uczniowie wykorzystują nowoczesne metody i formy nauki oraz zakupione pomoce dydaktyczne. Docelowo w projekcie ma wziąć udział 440 uczniów w tym: w SP Iwierzycy 114 uczniów, SP Nockowa 47, SP Olchowa 78, Gimnazjum Iwierzycy 201. Wszyscy uczniowie biorący udział w projekcie otrzymali zestawy podręczników, pomocy dydaktycznych w tym multimedialnych oraz dostęp do komputerowych programów edukacyjnych i platformy edukacyjnej, z których mogą korzystać również w domu poza zajęciami. Zajęcia cieszą się dużą popularnością, zwłaszcza wśród uczniów szkół podstawowych. Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych nowoczesnymi metodami w nielicznych grupach – maksymalnie 8 osób, z wykorzystaniem licznych pomocy dydaktycznych, gier, zabaw i programów komputerowych. Aby nie ograniczać możliwości uczestniczenia w zajęciach zapewniono uczniom zamieszkującym odwóz do domu.

Realizacja projektu zapewniła nie tylko wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne i urządzenia techniczne, ale przede wszystkim rozwinię wśród uczniów wzrost kompetencji kluczowych w zakresie TIK, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej oraz indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Innym ważnym aspektem realizowanego projektu jest wzrost kompetencji nauczycieli kształcenia ogólnego, w szczególności w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w nauczaniu.

Projekt będzie realizowany do końca czerwca 2018 r. i w miarę jego postępów będziemy zamieszczać kolejne informacje z postępów i efektów jego realizacji.

ZEAS Iwierzycy

SF Będzienica

Dzień Chłopaka

2 października 2017 r. w naszej szkole obchodziliśmy Dzień Chłopaka. Dzień ten upłynął pod hasłem „Jesteśmy dżentelmenami – jesteśmy super Chłopakami!” Panie wraz z dziewczynkami przygotowały w tym dniu liczne atrakcje dla chłopaków. Chłopcy musieli przejść wiele prób: próbę odwagi, próbę wytrzymałości i siły oraz próbę szybkości. Był też quiz „Co każdy chłopak wiedzieć powinien”. Wszyscy chłopcy wykazali się odwagą i sprytem otrzymując ordery i dyplomy „Super Chłopaka”. W tym dniu, nie zabrakło życzeń, prezentów dla naszych małych dżentelmenów oraz słodkiego poczęstunku.

Dzień Dyni i Marchewki

11 października w naszej szkole dominował kolor pomarańczowy. Obchodziliśmy Dzień Dyni i Marchewki. Przygoda z tymi warzywami rozpoczęła się od tajemniczego listu, w którym zawarte były marchewkowo-dyniowe zadania do wykonania. W czasie zajęć i zabawy dzieci utrwały wiedzę związaną z tematyką jesienną. Promowano spożywanie warzyw jako źródła witamin i składników odżywczych potrzebnych dla zdrowia. Uczniowie wspólnie z przedszkolakami degustowali samodzielnie przygotowany sok marchewkowy. Na podsumowanie święta uczniowie otrzymali pamiątkowe dyplomy.

Wszystkie dzieci otrzymały dużą dawkę witamin, śmiechu i zabawy.

Obchody Święta Niepodległości

11 listopada to dla każdego Polaka ważna data – symbol miłości Ojczyzny, walki o wolność, symbol wiary i zwycięstwa. Patriotyczne święto skłania nas do refleksji nad wartością wolności i niepodległości stanowiącymi istotny składnik narodowej tożsamości.

Dla upamiętnienia tej ważnej rocznicy, uczniowie Szkoły Podstawowej w Będzienicy przedstawili lekcję historii. Podczas uroczystości nie zabrakło wierszy i pieśni patriotycznych oraz informacji historycznych, przekazanych poprzez uczniów klasy III. Barwy narodowe, godło, hymn oraz własnoręcznie wykonane kotyliony w barwach narodowych podkreśliły patriotyczny charakter apelu.

Światowy Dzień Pluszowego Misia

24 listopada 2017 roku, jak co roku, uczniowie i przedszkolaki obchodzili Światowy Dzień Pluszowego Misia. Tradycyjnie uczniowie przynieśli do szkoły swoje ulubione maskotki. Każda z nich była inna i towarzyszyła dzieciom przez cały dzień zajęć szkolnych.

Z okazji tego święta uczniowie klasy III pod opieką pani Justyny Piątkiewicz przygotowały przedstawienie pt „Goldilocks and the three bears – Złotowłosa i trzy misie” dla swoich młodszych kolegów. Występ został nagrodzony gromkimi brawami.

Następnie uczniowie poznali historię pluszowego misia. Przypomnieli sobie najślawniejszych bohaterów spotykanych w dziecięcej literaturze i filmach animowanych. Obejrzały w jaki sposób powstają pluszowe misie. Jednak najwięcej emocji w tym dniu dostarczyły dzieciom „misiowe konkurencje” i misiowy quiz. Wszyscy uczestnicy zawodów otrzymali „małe co nieco” w posta-

ci słodkości. Zwieńczeniem uroczystości było rozstrzygnięcie szkolnego konkursu plastycznego pt. „Mój przyjaciel miś” kierowanego do uczniów klas „O” i III.

Andrzejki

Koniec listopada, to czas Andrzejek – czarów, wróżenia, przepowiadania co przed nami. Nasi uczniowie i przedszkolaki również chcieli zajrzeć w przyszłość, sprawdzić co je czeka. Dzieci poznały znaczenie różnych kolorów, liczb, magicznych przedmiotów, ustawiały buty, za pomocą przygotowanych obrazków sprawdzały kim zostaną w przyszłości.

Czy wróżby się spełnią – przyszłość pokaże. Pewne jest to, że przyniosły one nam wiele radości, były okazją do wspólnej zabawy. Ten magiczny dzień wróżb i czarów bardzo spodobał się dzieciom szczególnie, że tradycyjnie miały również krótką zabawę przy dźwiękach wesołej muzyki.

Mikołaj

Wizyta świętego Mikołaja to jeden z najbardziej oczekiwanych dni w roku. 6 grudnia w naszej szkole pojawił się długo oczekiwany gość – „prawdziwy” św. Mikołaj. Przedszkolaki i uczniowie klasy III przywitały miłego gościa programem artystycznym. Po wysłuchaniu wierszy i piosenek Mikołaj wręczył wszystkim dzieciom atrakcyjne prezenty i obiecał, że za rok również nas odwiedzi.

Serdeczne podziękowania kierujemy do Wójta Gminy Iwierzycy i Przewodniczącego Rady Gminy Iwierzycy za prezenty mikołajkowe, które otrzymały przedszkolaki w Będzienicy.

SP Bystrzyca

Dzień Chłopaka

Z okazji Dnia Chłopaka 21 września w naszej szkole dziewczyny z klas V i VI postanowiły zorganizować dyskotekę dla chłopaków i ich klas. Zatrzaszczyły się także o inne niespodzianki. Zrobiły kilka kreatywnych konkursów np. jedzenie cytryny bez krzywienia się lub rozpoznawanie smaków różnych produktów spożywczych albo poznawanie ich po węchu. Oczywiście nie zabrakło też nagród za poszczególne konkurencje. Dziewczyny zadbały także o skromne upominki dla chłopaków.

Ślubowanie

Ślubuję uroczyście!

Będę starał się być dobrym i uczciwym.

Będę strzegł honoru i dobrego imienia Szkoły.

Będę szanował swoich nauczycieli, przełożonych i rodziców.

Będę kochał swoją Ojczyznę.

Tymi słowami, 5 października 2017 r., uczniowie klasy pierwszej złożyli uroczyste ślubowanie na sztandar naszej szkoły. Najpierw jednak zaprezentowali program artystyczny przed swoimi rodzicami. Następnie pierwszoklasiści zostali pasowani na uczniów Szkoły Podstawowej w Bystrzycy. Dzieci przyjmowały ten symboliczny gest z wielkim przejęciem. Rodzice przygotowali dla bohaterów tego dnia upominki i wspaniały tort.

Wszystkim pierwszoklasistom życzymy sukcesów w nauce i jak najlepszych ocen na pierwszym szkolnym świadectwie. Niech zapał do nauki trwa w Was przez cały okres edukacji!

Wycieczka do Kielc i Chęciny

Dnia 11 października 2017 roku uczniowie naszej szkoły wraz z kolegami i koleżankami ze Szkoły Podstawowej w Olchowej wyruszyli na wycieczkę do Kielc i okolic.

Pierwszym miejscem, które odwiedziliśmy było Energetyczne Centrum Nauki w Kielcach. To tutaj uczniowie mieli okazję obejrzeć tajemniczą, interaktywną wystawę „Energia”, składającą się z 28 stanowisk do samodzielnego eksperymentowania. Na koniec wizyty uczniowie obejrzeli film „Odnawialne i nieodnawialne źródła energii” w technologii 6 D, ale to nie był koniec spotkania z nauką. Ostatnim punktem programu w ECN był udział w warsztatach pt. „Poza Ziemią”. Niewątpliwie takie spotkania z nauką zachęcają do poznawania świata, pomagają lepiej zrozumieć otaczającą nas rzeczywistość, służą pogłębianiu naszej wiedzy.

Kolejnym miejscem naszej wyprawy był Dąb Bartek, który zrobił na nas niesamowite wrażenie. Sędziwy i postawny z niego mężczyzna. Ma prawdopodobnie od 645 do 670 lat, a niektórzy wierzą, że 1200. Dąb Bartek jest jednym z najbardziej znanych drzew w całej Polsce, stał się symbolem piękna natury naszego kraju. Samo drzewo jest ogrodzone płotem i nie wolno go dotykać, ani podchodzić w pobliże.

Ostatnim punktem programu było zwiedzanie Zamku w Chęcinach. Z parkingu trzeba było podejść na wzgórze zamkowe

drogą przez las ok. 15 minut. Nie zwiedzaliśmy zamku wewnątrz, ponieważ żadna z komnat nie ocalała. Pozostała tylko wieża zamkowa. Pokonaliśmy 162 stopnie i naszym oczom ukazał się piękny krajobraz na Kielce i Góry Świętokrzyskie. Następnie spacerowaliśmy po dziedzińcach zamkowych, zarówno górnym, jak i dolnym. Przed wyjazdem większość osób kupiła pamiątki. W drodze powrotnej nikt nie spał w autokarze, chociaż podróż była długa i męcząca.

Polecamy wszystkim ziemię kielecką. Naprawdę warto poznać i zwiedzić ten region Polski.

Dzień Nauczyciela

14 października z okazji Dnia Nauczyciela Samorząd Uczniowski naszej szkoły postanowił uczynić ten szczególny dzień dla nauczycieli wyjątkowym. Zorganizował konkurs na order dla nauczycieli. Zostały przyznane różne tytuły np. „Nauczyciel o gorącym uśmiechu”, czy „Nauczyciel szaryfowa praca”. Uczennice z Samorządu zadbały także o symboliczne upominki dla nauczycieli.

Dzień Życzliwości

Samorząd Uczniowski zatroszczył się o to, aby w tym dniu nie zabrakło atrakcji. W każdej klasie została przeprowadzona konkurencja na „Królową i Króla Życzliwości”. Wśród nauczycieli została wybrana także „Królowa Życzliwości”, którą została pani Agnieszka Bratek. Samorząd wynagrodził te osoby skromnymi słodkimi upominkami oraz medalami.

Dzień Misia 2017

24 listopada 2017 r. obchodziliśmy w naszej szkole niezwykle święto – Dzień Pluszowego Misia. Każdy mógł przynieść w tym

dniu ulubioną przytulankę. Dzieci z oddziałów przedszkolnych wraz z wychowawcami przygotowały program artystyczny. Był czas na piosenki, wiersze i scenki teatralne, natomiast zwieńczeniem uroczystości było rozstrzygnięcie szkolnego konkursu plastycznego „Moja przygoda z misiem”.

Mikołajki w przedszkolu

Nadszedł długo oczekiwany dzień. Wszystkie dzieci już od rana z niecierpliwością nasłuchiwały „mikołajkowych” dzwonek. Wizyta „świętego” to jedna z najbardziej oczekiwanych przez dzieci chwil w roku.

Przedszkolaki przygotowywały się do tego spotkania ćwicząc piosenki i wiersze. W tym roku to święto zorganizowane zostało przez Radę Rodziców 5 grudnia Rozmowy z gościem, kolorowe prezenty i słodczyce bardzo podobały się dzieciom. Przedszkolaki przeżywały ten dzień, dzieliły się wrażeniami i oglądały prezenty.

7 grudnia ponownie nasze przedszkole odwiedziły goście z prezentami. Byli to Panowie Wójt i Sekretarz Gminy Iwierzycze. Dzieci otrzymały wspaniałe zabawki, za które składamy serdeczne podziękowania.

Rochy uczą folkloru

22 listopada 2017 roku uczniowie klas IV-VII z zapartym tchem uczestniczyli w nietypowej lekcji folkloru „Tańce narodowe” w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Sędziszowie Młp. poprowadzonej przez Zespół Pieśni i Tańca „Rochy” z Sędziszowa Młp. Widowisko folklorystyczne zostało przygotowane w ramach programu: „Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego”. Program rozpoczął film edukacyjny, który pokrótce opisywał poszczególne tańce, tj. polonezy, mazurki, oberki, kujawiaki, itp. Prezentowane były fragmenty utworów muzyki poważnej, czyli kompozytorów, którzy się bazowali na muzyce ludowej i komponowali mazurki, polonezy, krakowiaki. Zespół zaprezentował poszczególne tańce narodowe, a dodatkowo omawiane zostały kostiumy.

Występ wszystkim bardzo się podobał, wzbudził uznanie i podziw.

Jesienne Spotkanie Szkolnych Kół Caritas

29 listopada 2017 r. w Rzeszowie odbyło się Jesienne Spotkanie Szkolnych Kół Caritas Diecezji Rzeszowskiej, któremu towa-

rzyszyły biblijne słowa z „Orędzia na Światowy Dzień Ubogich”: „Nie miłujmy słowem, lecz czynem”. Uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w tym spotkaniu.

Nauczyciel na Medal

9 grudnia 2017 r. w Hotelu Hilton Garden Inn w Rzeszowie odbyła się Podkarpacka Konferencja Edukacyjna, podczas której wręczono nagrody w plebiscycie Nauczyciel na Medal 2017 Województwa Podkarpackiego. Pani Magdalena Pazdan zajęła I miejsce w powiecie ropczycko-sędziszowskim w kategorii klas I-III i otrzymała nagrodę z rąk wojewody podkarpackiego pani Ewy Leniart. Serdecznie gratulujemy!

Składam serdeczne podziękowania za nominację do plebiscytu Nauczyciel na Medal 2017 Województwa Podkarpackiego oraz wszystkim, którzy oddali głosy na moją osobę. Dziękuję za okazaną sympatię i wszystkie ciepłe słowa ze strony rodziców, uczniów, znajomych i rodziny.

Magdalena Pazdan

Pan Sprzątałski

Uczniowie klas I-III biorą udział w projekcie „Pan Sprzątałski”, podczas którego uczą się jak dbać o naszą planetę. Dzieci poznają sposoby segregacji śmieci, możliwości przekształcania ich w różne przedmioty tzw. recykling.

Akademia Bezpiecznego Puchatka

Uczniowie klasy I i II uczestniczą w programie „Akademia Bezpiecznego Puchatka”. Jest to największy w Polsce program o tematyce bezpieczeństwa skierowany do klas I szkół podstawowych.

Celem akcji jest edukacja i poprawa bezpieczeństwa dzieci, które rozpoczynają naukę w szkole oraz wspieranie ich rozwoju. Program zwraca uwagę na potencjalne zagrożenia, uświadamia dzieciom i ich rodzicom skutki niebezpiecznych zachowań w domu, szkole, na drodze, w czasie zabaw.

SP Iwierzycze

Międzynarodowy Dzień Kropki

15 września obchodzony jest MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KROPKI. W tym roku szkolnym uczniowie klasy V postanowili po raz pierwszy przyłączyć się do tego dość nietypowego świętowania.

Kiedy zaproponowałam im obchody takiego dnia, byli zdziwieni – Święto kropki? Przecież nie ma takiego święta. Ale o co chodzi? Jednak po całym kropkowaniu wszystko zrozumieli.

Celem Międzynarodowego Dnia Kropki jest wzbudzenie u dzieci kreatywności, pomysłowości i zachęcenie ich do tworze-

nia, działania. Kropka z książeczki o Vashti stała się pretekstem do zorganizowania wielkiej światowej akcji – Międzynarodowego Dnia Kropki. Od pięciu lat 15 września obchodzi się International Dot Day. Jest to święto kreatywności, odwagi i zabawy. Uczniowie, nauczyciele, bibliotekarze, pracownicy instytucji kultury na całym świecie organizują tego dnia wiele działań, które pomagają dzieciom odkryć talenty, poznać ich mocne strony i je zaprezentować. Motywem przewodnim jest kropka.

W naszej szkole Obchody Dnia Kropki rozpoczęliśmy od obejrzenia historii małej Vashti, zastanawiając się, czy poczuł się kiedyś tak jak ona. Vashti jest małą nieśmiałą dziewczynką, która nie wierzy w swoje możliwości. Na lekcji plastyki nie miała pomysłu jak wyrazić siebie za pomocą znaczka. Uparcie twierdziła, że nie potrafi malować, a zamknięte farbki tylko ją irytowały. Nauczycielka cierpliwie czekała, aż Vasti podejmie próbę. Powiedziała do dziewczynki „Postaw znaczek, a zobaczysz dokąd cię przeniesie”. Vashti była niezadowolona, ale chciała jak najszybciej opuścić klasę, więc zniecierpliwiona postawiła kropkę na środku kartki i zaczęła się pakować. Nauczycielka popatrzyła na kropkę i zachwyciła się. Poprosiła o podpisanie dzieła. Nazajutrz, gdy Vashti weszła do klasy zobaczyła nad biurkiem nauczycielki swoją kropkę oprawioną w piękną pozłacaną ramkę. Była szczęśliwa, że jej kropka się spodobała, wisi w takim ważnym miejscu i wszyscy mogą ją podziwiać. Pomyślała sobie, że potrafi namalować jeszcze piękniejsze kropki i wszystkim to udowodni. Otworzyła pudełko z farbkami, i zaczęła swoją przygodę z malowaniem kropek.

Malowanie pochłonęło ją całkowicie, mieszała farby ze sobą, odkrywała nowe kolory, namalowała dziesiątki mniejszych, większych kropek. Wszyscy mogli podziwiać kropkowe obrazy Vashti na szkolnej wystawie, a dziewczynka z dumą przechadzała się korytarzem. Nagle zauważyła małego chłopca, który z zachwytem podziwiał kolorowe kropki na obrazach. Powiedział zasmucony, że Vashti tak pięknie maluje, a on nie potrafi narysować nawet prostej kreski. Vashti długo się nie zastanawiała, podała chłopcu kartkę i poprosiła by coś szybko narysował. Narysował to, co potrafił – zygzak. Vashti popatrzyła na obrazek z takim samym zachwytem, z jakim nauczycielka popatrzyła na jej pierwszą kropkę i poprosiła, by chłopiec podpisał swoje dzieło. Tak kończy się opowieść o dziewczynce, która dzięki mądrej nauczycielce uwierzyła w siebie, odkryła w sobie talent i odwagę.

Peter Reynolds pisząc książkę „The Dot” nie myślał pewnie, że poruszy kropkowy świat i to dosłownie. Jest autorem i ilustratorem książek dla dzieci i młodzieży, zdobywcą wielu nagród. Książeczka The Dot opowiada o kropce, która zmieniła świat małej Vashti, albo o Vashti, która dzięki kropce uwierzyła w siebie. Książka została przetłumaczona na ponad dwadzieścia języków oraz

Z ŻYCIA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

wydana alfabetem Braille'a. Napisana jest bardzo oszczędnie, znakomite rysunki pozwalają nawet małym dzieciom, które nie potrafią czytać polubić dziewczynkę, główną bohaterkę utworu.

Odbyło się grupowe kolorowanie, w wielkich kropkach umieściliśmy nasze „łapki” i imiona, wykonaliśmy kropkowane prace plastyczne przy użyciu patyczków higienicznych – powstała galeria kropkowych prac (wykorzystaliśmy nakrętki – które w jakimś stopniu są kropkami). Były zdjęcia w kropkowych strojach, stworzyliśmy także okazje do tego, by porozmawiać o tym, co to znaczy pięknie żyć. Było kolorowo, radośnie i... twórczo. Ten dzień wywołał dużo uśmiechów. W przyszłym roku też kropkujemy!

Danuta Grabowska

Tekst powstał na podstawie artykułów Jolanty Okuniewskiej i Marcina Polaka.

Warsztaty cukiernicze

26 września najmłodszy uczniowie naszej szkoły wzięli udział w Mini Warsztatach Cukierniczych zorganizowanych w Cukierni Cornelli w C.H. Nowy Świat. Doświadczony personel rzeszowskiej cukierni wprowadził pierwszoklasistów w tajniki pieczenia tortów, zaś wykonaniem ozdób na torciki zajęły się już same dzieci. Pod bacznym okiem instruktorów wykonały pączki i różę z masy lukrowej, posmarowały czekoladową masą biszkoptowe krążki i uformowały torciki. Zabawa była świetna!

Nakręć się na pomaganie

W ubiegłym roku szkolnym w naszej szkole zbierane były plastikowe nakrętki. Część z nich została przekazana na leczenie i rehabilitację Przemka Goraja z Czarnej Sędziszowskiej, a część 92 kg, 27 września zawieźliśmy do Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci.

O co chodzi w akcji?

O zbieranie różnego typu plastikowych nakrętek, zakrętek, korków, wieczek i pokrywek. Nie wyrzucaj nakrętek, przyłącz się do akcji i zbieraj razem z nami! Zbieranie nakrętek to wciąż jedna z najpopularniejszych akcji charytatywno – ekologicznych polegająca na łączeniu przyjemnego z pożytecznym. Ten niewielki przedmiot, konsekwentnie zbierany, może wiele zdziałać. Jedna nakrętka na pozór nic nie znaczy, ale liczy się efekt skali. W skupie 1 kg to 1 zł – niewiele, ale tona nakrętek to już 1000 zł.

Jak zbieramy?

Nakrętki przynosimy do szkoły i umieszczamy w odpowiednim pojemniku, będą one ważone i przekazywane do Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci.

Co dzieje się z nakrętkami?

Zebrany towar sprzedawany jest firmie recyklingowej, która zakupione nakrętki przerabia na surowiec wtórny (plastikowy granulat). Producent może przetworzyć wówczas zebrane odpady na nowe zakrętki, opakowania, rury PCV czy obudowy komputerów.

RZESZÓW, 27.09.2017r.

Podziękowanie dla

**Dyrekcji, Grona Pedagogicznego, Rodziców i Uczniów
Zespołu Szkół w Iwierzycach**

W imieniu Fundacji Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci
oraz naszych podopiecznych składamy serdeczne podziękowania
za zorganizowanie Akcji Zbierania Nakrętek
pt. »NAKRĘĆ SIĘ NA POMAGANIE«
oraz przekazywanie ich na rzecz podopiecznych
Fundacji Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci.

Jesteśmy wdzięczni za okazaną pomoc i życzliwość.

Wyrażamy nadzieję, że nasza współpraca będzie kontynuowana w przyszłości
i zaowocuje uśmiechem na twarzach naszych małych pacjentów.

Otwarte serce przyjaciół Fundacji jest największym darem,
jakiego możemy dać naszym podopiecznym.

Zespół Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci

FUNDACJA
PODKARPACKIE HOSPICIUM DLA DZIECI
35-301 Rzeszów, ul. Ławowska 132
tel./fax 1763 40 10 00, 1763 40 10 01
NIP 813-34-76, 1763 40 10 01
KRS 1400265120

Co dalej?

Uzyskane w ten sposób pieniądze przekazane zostają z kolei na leczenie – leki, opatrunki medyczne, rehabilitację dzieci lub sprzęt specjalistyczny dla podopiecznych Fundacji.

Dlaczego akurat nakrętki?

Dlatego, że nie są ciężkie i zajmują stosunkowo niewielką przestrzeń. Po za tym szkło jest niebezpieczne, metal kłopotliwy w zbiórce, a puszki niekoniecznie kojarzą się z akcją społeczną. Plastikowe butelki też odpadają, bo są zbyt tanie, zajmują dużo więcej miejsca niż zakrętki i tak czy inaczej są segregowane przez MPO.

Jakich zakrętek nie zbieramy?

Każda kolejna zebrana zakrętka jest niezwykle ważna. Istotne jest jednak to, aby była to zakrętka odpowiednia. Niestety nie wszystkie typy zakrętek (czy raczej zamknięć butelek, które są często mylone z zakrętkami) się nadają. Dlatego przypominamy, czego NIE zbieramy:

- zamknięcie mydła w płynie z pompką,
- zamknięcie płynu do mycia szyb, itp.

Do worków z zakrętkami nie wrzucamy też innych plastikowych elementów, nie mówiąc już o obiektach wykonanych z innych materiałów!

Przed oddaniem zakrętki z opakowania z kawy, wyjmij tekturkę!

Danuta Grabowska

Realizacja projektu „Kompetencje najmłodszych = klucz do przyszłości. Program edukacyjny dla szkół Gminy Iwierzycy”

Głównym celem projektu jest wzrost kompetencji kluczowych w zakresie TIK, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych, a także kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej u 80% spośród 440 uczniów szkół podstawowych (SP w Iwierzycach, SP w Nockowej i SP w Olchowej) oraz Gimnazjum w Iwierzycach, rozwijanie indywidualnego podejścia do

Z ŻYCIA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

uczniów, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz poszerzenie kompetencji zawodowych, nakierowane m.in. na wykorzystanie TIK w nauczaniu, nowoczesne metody nauczania oraz pracę z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego RPO WP 2014-2020, Oś Priorytetowa IX „Jakość edukacji i kompetencji w regionie”, Działanie 9.2 Poprawa jakości kształcenia ogólnego. Całkowita wartość projektu: 843 011,95 PLN. Wartość dofinansowania: 799 511,95 PLN. Okres realizacji projektu: 01.06.2017 – 30.06.2018

W naszej szkole w ramach realizacji tego projektu, dla chętnych uczniów, od 16 października prowadzone są następujące zajęcia:

- Zajęcia z zakresu ICT (technologie informacyjne i komunikacyjne) z elementami efektywnej nauki w klasach: II, III, IV, V i VII.
- Zajęcia rozwijające zainteresowania przyrodnicze w klasie V
- Zajęcia rozwijające zainteresowania matematyczne w klasie IV
- Zajęcia rozwijające zainteresowania komputerowe w klasach: IV, V i VII
- Zajęcia z języka angielskiego zarówno dydaktyczno-wyrównawcze jak i rozwijające w klasach I-VII.

W 2017 r. w każdej grupie zostanie przeprowadzonych 10 godzin zajęć, a w 2018 jeszcze po 20 godzin.

Oprócz atrakcyjnej formy zajęć dodatkowych w ramach projektu zostanie zakupione wyposażenie do wszystkich szkół objętych projektem. Są to różnorodne pomoce dydaktyczne oraz sprzęt TIK, który dodatkowo uatrakcyjni zajęcia, sposób przekazywania wiedzy oraz pozwoli zwiększyć efektywność nauki.

Podziękowania za udział w akcji „Światelko pamięci dla Łyczakowa”

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które ofiarowały znicze na rzecz akcji „Światelko pamięci dla Łyczakowa”. W tym roku po raz drugi przyłączyliśmy się do akcji, której koordynatorem jest Telewizja Rzeszów.

W dniu 1 listopada zapłonęły one na największych i najstarszych nekropoliach: Łyczakowie, Cmentarzu Orłąt Lwowskich i Cmentarzu Janowskim, a także na polskich grobach w Strzelczyskach, Mościskach, Pnikucie i Niżakowicach. To wsparcie dla mieszkających tam Polaków, ale też wyraz pamięci o polskiej historii Lwowa i znak pamięci o poległych na dawnych ziemiach polskich.

Warsztaty profilaktyczne „Młodzież i dzieci – od dziś bezpieczni w sieci”

W dniach 2 i 3 listopada uczniowie klas IV-VII wzięli udział w warsztatach profilaktycznych pod hasłem „Młodzież i dzieci – od dziś bezpieczni w sieci”. Zostały one przeprowadzone przez panią Magdalenę Łaliką z Centrum Szkoleniowo-Terapeutycznego SELF w Rzeszowie.

Podczas zajęć prowadzonych metodą warsztatową uczniowie mieli okazję dowiedzieć się o zaletach jakie niesie ze sobą korzystanie z Internetu, ale także niebezpieczeństwach z nim związanych (w tym m. in. cyberprzemocy, uzależnieniu od gier komputerowych). Młodzież chętnie brała udział w dyskusji, w której dzielili się swoją wiedzą oraz spostrzeżeniami związanymi z ich funkcjonowaniem w świecie wirtualnym. Metoda warsztatowa stanowiła okazję do lepszego zintegrowania się klas podczas pracy w grupach. W czasie zajęć wykorzystane zostały także elementy arteterapii, które pobudziły kreatywność uczestników.

Obecnie zdecydowana większość z nas jest użytkownikami Internetu, dlatego tak ważne jest, aby promować korzystanie z niego w bezpieczny sposób.

Podsumowanie programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

W ubiegłym roku szkolnym 2016/2017 uczniowie, obecnej klasy V uczestniczyli w realizacji programu „Bieg po zdrowie”. Była to I edycja nowego programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej, który powstał w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami z Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. I edycja programu objęła około 20% szkół podstawowych w Polsce.

Według badań HBSC z 2010 r. dzieci po raz pierwszy sięgają po papierosa już w wieku 11 lat i poniżej (13,1%). Okres krytyczny, kiedy uczniowie próbują różnych używek, przypada na przedział 9 – 10 lat. Badania CBOS „Młodzież 2013” wskazują, że wśród młodzieży szkolnej 11 – 15 lat próby palenia podjęło 44%. Podejmowanie prób palenia i częstota palenia wzrastają z wiekiem, szczególnie pomiędzy 11 a 13 rokiem życia. Dlatego też powstał program skierowany do 9 – 10-latków, czyli grupy wiekowej będącej tuż przed inicjacją tytoniową. Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobieżenie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Istotnym celem realizowanej edukacji prozdrowotnej jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane były za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które zostały dostosowane do wieku odbiorców. Podczas cyklu zajęć dzieci przeprowadzały wywiady z osobami niepalącymi, liczyły koszty jakie generuje palenie papierosów, pracowały w grupach przy tworzeniu antyreklamy dla papierosów lub tworzyły komiks z bohaterami programu. Podstawą zajęć było stymulowanie kreatywności i aktywności. Uczniowie byli zachęceni do aktywnego udziału poprzez dyskusje, wymianę doświadczeń, spostrzeżeń, refleksji czy pomysłów. Aktywny udział sprzyjał identyfikowaniu

się z omawianą tematyką i motywował do tego, aby zdobytą wiedzę i umiejętności stosować w codziennym życiu.

Bohaterami łączącymi treści poszczególnych spotkań było dwoje uczniów czwartej klasy szkoły podstawowej, Natalia i Kuba. Wydarzenia z ich życia były temem poruszanych tematów.

Program skierowany był także do rodziców lub opiekunów uczniów, gdyż jak wskazują badania naukowe, zwiększa to skuteczność programów profilaktycznych.

Wsparciem w realizacji programu był cykl filmów edukacyjnych, nagrany przez Główny Inspektorat Sanitarny wraz z ekspertami z dziedziny psychologii oraz autorami programu. Pierwszy cykl poświęcony był treningowi umiejętności wychowawczych. W serii filmów wystąpiła Pani Dominika Ambroziewicz-Wnuk, psycholog z Centrum Busola. W cyklu pt. „Dlaczego warto budować i dbać o poprawną komunikację z dzieckiem?” udział wzięła Pani Patrycja Szelaż-Jarosz – psycholog z Centrum Busola. Przygotowany został też film z udziałem autorów programu – Panią Kamillą Bargiel-Matusiewicz i Panem Rafałem Dziurką, poświęcony założeniom programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt. „Bieg po zdrowie”.

Filmy mają za zadanie pomóc rodzicom dzieci biorących udział w programie oraz innym rodzicom, którzy będą szukać w internecie pomocy przy wychowywaniu dzieci w kontekście uzależnień. Filmy pozwalają na szybkie i łatwe zapoznanie się z programem, poznanie kluczowych wskazówek dotyczących wychowywania dzieci, rozwiązanie swoich problemów, poznanie sposobów komunikowania się z dzieckiem, radzenia sobie z uzależnieniami dzieci, a także skłaniają do refleksji.

Ważnymi elementami programu były zagadnienie asertywności oraz wywiad z osobą niepalącą. Istotne okazały się informacje dotyczące kosztów palenia oraz składu dymu papierosowego. Uczestnicy docenili również nacisk położony przez autorów programu na aktywność uczestników oraz jakość i formę materiałów edukacyjnych – podręcznika, zeszytu ćwiczeń dla uczniów, plakatów.

Program został bardzo pozytywnie odebrany przez uczniów, jako najbardziej wartościowe podawali zdobycie umiejętności asertywnego odmawiania. Rodzice najbardziej docenili walory edukacyjne i ciekawe zadania dla dzieci. Za najbardziej motywujące uznali, tak jak sami uczniowie przekazywaną dzieciom lekcję asertywności. Istotne okazały się także informacje dotyczące kosztów palenia oraz składu dymu papierosowego. Prowadzący docenili również nacisk położony przez autorów programu na aktywność uczestników oraz jakość i formę materiałów edukacyjnych – podręcznika, zeszytu ćwiczeń dla uczniów, plakatów.

W listopadzie ukazał się raport z ewaluacji I edycji programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla IV klas szkół podstawowych pt. „Bieg po zdrowie” opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny przy współpracy z autorami programu dr hab. Kamillą Bargiel-Matusiewicz oraz mgr Rafałem Dziurką: <https://drive.google.com/file/d/1JkQD4u3vI-nPvltEmOHGMg0cLPR42Qd/view>.

Z efektami realizacji programu „Bieg po Zdrowie” można zapoznać się na stronie: <https://drive.google.com/file/d/1krd-poQIPozTCgIlxbd68tbhPtpo6rGz/view>.

Dziękuję za włączenie się w realizację programu.

Danuta Grabowska, koordynator programu

Wycieczka do Gręboszowa i okolic 28.09.2017 r.

Głównym celem wycieczki było zwiedzanie Gręboszowa – rodzinnej miejscowości patrona mjr. H. Sucharskiego w ramach kontynuacji cyklu tzw. „Gręboszowskich spotkań”. Spotkania te stwarzają naszym uczniom możliwość poznania rodzinnych stron patrona szkoły. W Gręboszowie odwiedziliśmy zatem cmentarz, gdzie na grobie rodziców majora złożyliśmy kwiaty i zapaliliśmy znicze. Zatrzymaliśmy się również przy mogile siostry majora, Anny Bugajskiej, która przekazała naszej szkole kilka fotografii ukochanego brata. Zwiedziliśmy kościół parafialny pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny. Kościół pochodzi z XVII wieku i jego wnętrze zdobią przepiękne neobarokowe ołtarze. Naszą uwagę przykuła chrzcielnica, przy której ochrzczono mjr. Sucharskiego, jak również liczne tablice pamiątkowe, które przypominają o zasłużonych mieszkańcach gręboszowskiej ziemi. Odwiedziliśmy także Szkołę Podstawową, w której znajduje się Izba pamięci poświęcona Henrykowi Sucharskiemu.

Po tym patriotycznym akcencie ruszyliśmy w dalszą podróż, by poznać atrakcje turystyczne ziemi wiśnickiej. W Nowym Wiśniczu zwiedziliśmy Zamek Lubomirskich. Mimo że zamek był doszczętnie zniszczony, obecnie jest w bardzo dobrym stanie. Liczy już ponad pięćset lat, a wciąż kryje wiele atrakcji, o czym uczniowie przekonali się zwiedzając m.in. salę akustyczną wykorzystywaną kiedyś jako miejsce spowiedzi. W jego wnętrzu wystawione są fotografie obrazujące wygląd zamku sprzed lat, oprócz tego w jego salach znajdują się XIX- i XX-wieczne meble, makiety różnych zamków oraz prace plastyczne uczniów nowowiesnickiego Liceum Sztuk Plastycznych. Do zwiedzania udostępniona jest również ogromna sala balowa, sala plafonowa z połączonym sufitem, kaplica zamkowa oraz krypta z ekspozycją sześciu sarkofagów (w tym Stanisława Lubomirskiego). Dowiedzieliśmy się także, że zamek związany jest z polską tradycją sztuki kulinarnej. To właśnie tutaj w XVII wieku kuchmistrz księcia Lubomirskiego – Stanisław Czerniecki zebrał i spisał zamkowe potrawy w „Compedium”, które cieszyło się ogromną popularnością, o czym świadczą liczne wydania.

Nie lada gratką dla naszych małych miłośników historii i malarstwa było zwiedzanie „Koryznówki”. Pod tą tajemniczą nazwą kryje się Muzeum Pamiątek po Janie Matejce znajdujące się nieopodal Zamku Lubomirskich. To właśnie tutaj Jan Matejko spędzał prawie każde swoje wakacje, jako młody chłopiec i tutaj chętnie powracał już jako znany i ceniony na świecie artysta. Zwiedzając Koryznówkę mieliśmy okazję przekonać się, że w tym małym dworcu, należącym niegdyś do zaprzyjaźnionych z rodziną malarza państwa Joanny i Leonarda Serafińskich, Matejko pozostawił część swojego życia. Przypominają o tym przede wszystkim liczne pamiątki z niezwykłą starannością przechowywane w wiśnickim dworcu. Dla miłośników talentu Matejki bezcenne są jednak wspomnienia pozostawione w Wiśniczu przez córkę państwa Serafińskich – Stanisławę Serafińską, którą malarz darzył wyjątkową sympatią.

Ostatnim punktem i chyba najatrakcyjniejszym dla uczniów w czasie wycieczki było zwiedzanie Rezerwatu Diabła Skąły w Bukowcu. Obiekt ten leży na terenie Ciężkowicko-Rożnowskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje zalesiony teren, na którym znajdują się malownicze skały zbudowane z piaskowca ciężkowickiego. Według legendy skały przyniósł do Bukowca diabeł i to aż z Węgier. W rzeczywistości skały powstały miliony lat temu w prehistorycznym morzu, którego dno w wyniku ruchów górotwórczych zostało potem wyniesione na powierzchnię. Najwięcej wrażeń dostarczyło uczniom przejście obok jaskini Diabła Dziura. Jaskinia ma trzy poziomy i jest najgłębszą, a drugą co do wielkości, jaskinią w polskich Karpatach. Jej głębokość to 42 metry, a długość 365 m. Fantazyjnie wymodelowane skały rezerwatu są nie tylko ciekawe turystycznie, są również doskonałym obiektem dydaktycznym, o czym zdążyły przekonać się nasze dzieciaki. Niecodzienny widok zrobił na nich duże wrażenie, ale cenna też okazała się wiedza przyrodnicza na temat piaskowca i innych skał, którą wynieśli z tej wycieczki.

Rok Józefa Piłsudskiego i Tadeusza Kościuszki

Rok 2017 decyzją Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej jest rokiem, w którym szczególnie pochylamy się nad dwiema bardzo ważnymi postaciami w historii naszego narodu. 5 grudnia br. minęła bowiem 150 rocznica urodzin Józefa Piłsudskiego, a 15 października br. obchodziliśmy dwusetną rocznicę śmierci Tadeusza Kościuszki. Te okrągłe rocznice stały się okazją, aby przypomnieć wszystkim jak dużo Polacy zawdzięczają tym bohaterom. Uczniowie klasy V przygotowali z tej okazji akademię, w której wspomnieli obydwu bohaterów, ale zasadniczą część poświęcili Tadeuszowi Kościuszcze. Dlaczego? Może dlatego, że o Józefie Piłsudskim wspominamy częściej. Chciałby przy okazji corocznego Święta Niepodległości. O Kościuszcze natomiast wiemy niewiele. Jeśli już pamiętamy o jego głównych dokonaniach politycznych i wojskowych zapominamy o tym, jakim był człowiekiem. A był człowiekiem niezwykle jak na swe czasy. Ta niezwykłość wyrażała się przede wszystkim w poszanowaniu godności drugiego człowieka. Uważał, że każdy jest równy pomimo różnic wynikających z posiadanego majątku czy dostępu do edukacji. Był więc człowiekiem niezwyklej tolerancji, który zabiegał o wolność i równość dla wszystkich. Mało kto wie, że Kościuszką będąc w Stanach Zjednoczonych, gdzie zasłynął głównie jako bohater walki o niepodległość, dużo energii poświęcił, aby walczyć o prawa Indian i czarnoskórych niewolników. Później zaś porzucił majątek w Stanach i powrócił do Europy, aby walczyć o ideały wolności. A w kraju, chociaż mógł swobodnie żyć z majątku w rodzinnych Siechnowicach, podjął decyzję o wyzwoleniu chłopów, którzy pracowali na jego ziemi. Uczynił to bez względu na poniesione koszty. Dlatego Kościuszkę powinniśmy pamiętać przede wszystkim jako człowieka, który głęboko wierzył w to, że wszyscy są równi. A jeśli dodamy do tego fakt, że był artystą, który malował obrazy, grał na fortepianie i śpiewał to mamy człowieka renesansu i takiego właśnie bohatera przed-

stawili nam uczniowie klasy V.

Z okazji Roku Tadeusza Kościuszki i Józefa Piłsudskiego zorganizowano również w szkole Konkurs literacki i plastyczny. Podczas akademii wręczono laureatom pamiątkowe dyplomy i symboliczne nagrody ufundowane przez szkołę.

W kategorii konkurs plastyczny:

wyróżnienie otrzymał Jakub Ciebiera z klasy V

3 miejsce zdobył Dawid Mik z klasy VII

2 miejsce zdobyła Natalia Banaś z klasy VI

1 miejsce zdobył Michał Chrzan z klasy VI

W kategorii konkurs literacki:

3 miejsce zdobył Sylwester Niemczyk z klasy VII

2 miejsce zdobyła Patrycja Szeliga z klasy VI

1 miejsce zdobył Szymon Tobiasz z klasy VII

Gratulujemy i zapraszamy do udziału w innych konkursach!

Obchody święta szkoły

Tegoroczne Święto Szkoły, obchodzone było 16 października. Najpierw uczniowie, nauczyciele, rodzice udali się na mszę św. do kościoła p.w. św. Michała Archanioła w Nockowej. Następnie wszyscy przeszli do sali gimnastycznej, gdzie po wprowadzeniu sztandaru, odśpiewaniu hymnu narodowego nastąpiło złożenie kwiatów przez delegację uczniów pod tablicą Patrona. W dalszej części uroczystości odbyła się część artystyczna w wykonaniu klasy I A i I B. Później pierwszoklasiści złożyli ślubowanie na sztandar szkoły. Następnie odbył się akt pasowania „pierwszaków” przez dyrektora szkoły. Nie zabrakło również złożenia pamiątkowych odcisków w kronice szkolnej.

W drugiej części uroczystości odbyło się rozstrzygnięcie konkursu poetyckiego pt. *Major Henryk Sucharski – nasz Patron*. Konkurs ten polegał na napisaniu wiersza o Patronie. Cele konkursu to przede wszystkim zachęcenie dzieci do pisania i prezentowania własnej twórczości literackiej, rozwijanie sprawności pisania wierszy, czy też zainteresowanie uczniów poezją. Jury konkursowe przyznało 3 miejsca. Laureatami konkursu zostali: I miejsce – Michał Chrzan z klasy VI za utwór pt. *Rozkaz został wykonany*; II miejsce – Klaudia Olszowy z klasy V za utwór pt.

W obronie Westerplatte; II miejsce – Maksymilian Chrzan z klasy IV za utwór pt. *Obrona Westerplatte*; III miejsce – Natalia Antosz z klasy V za utwór pt. *Westerplatte*.

Drugim konkursem, jaki odbył się w ramach obchodów Święta Szkoły był konkurs plastyczny pt. *Nad morzem*. Polegał on na namalowaniu pracy plastycznej tematycznie związanej z naszym polskim morzem. Celami konkursu było zachęcenie do własnej twórczości plastycznej, kształtowanie wśród dzieci postaw kreatywnych, zainteresowanie uczniów tematem. W tymże konkursie komisja przyznała 3 miejsca: I miejsce – Michał Chrzan z klasy VI; II miejsce – Natalia Banaś z klasy VI; III miejsce – Kamila Drelich z klasy VI.

Wszystkim serdecznie gratulujemy i życzymy rozwijania talentów literackich i plastycznych! Podczas uroczystości nie zabrakło zaśpiewania *Pieśni o Żołnierzach z Westerplatte* do słów Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego oraz hymnu naszej szkoły.

Małgorzata Piekarska

Droga Krzyżowa

19 października br. całą klasą wybraliśmy się na wycieczkę. Już przed piątą lekcją, czyli godziną wychowawczą byliśmy gotowi do wyjścia. Zebrał się przed drzwiami wyjściowymi, zrobiliśmy zbiórkę i wyruszyliśmy w drogę. Naszym celem było zwiedzenie Drogi Krzyżowej. Jej właścicielami są Państwo Feretowie. Nasza trasa biegła przez chodnik, później natomiast skręciliśmy w mało ruchliwe „Zarzecze”. Tą drogą szliśmy już do końca. Obok domu i działki gospodarczej naszej koleżanki – Asi musieliśmy skręcić i udać się w przyjazną, trawiastą ścieżkę, która prowadziła na górę, a co za tym idzie – na Drogę Krzyżową. Gdy już się wdrapaliśmy szliśmy za kolejnościami malowniczych stacji. Oglądaliśmy przy tym niesamowite widoki na okolicę i można byłoby zobaczyć piękną jesień, bo pogoda była cudowna. Na samym szczycie znajdował się biały, wielki krzyż, którego widać było z naszej szkoły. Położyliśmy obok niego wcześniej zakupione kwiaty i zapaliliśmy znicza. Chwilę jeszcze oglądaliśmy widoki i zaczęliśmy scho-

dzić z górki. Gdy zeszliśmy z górki zrobiliśmy zbiórkę. Kiedy już wracaliśmy do szkoły nie obyło się bez śmiechu i wesołych min.

Uważam, że to była bardzo udana wycieczka! Wszyscy cieszyliśmy się, że w końcu udało nam się pójść razem z całą klasą na wycieczkę. Była piękna pogoda, a to poprawiło nam humor!

Emilia Przybek, klasa V

Wycieczka do Krakowa

Dwa dni przed obchodami Narodowego Święta Niepodległości uczniowie z klasy piątej, szóstej i siódmej wraz z opiekunami

wybrali się na wycieczkę do Krakowa. Jak wiadomo – miasto to od dawna przyciąga zainteresowanie turystów i cieszy się sławą jednego z najbardziej atrakcyjnych miast środkowej części Europy. Wiele czynników sprawia, że odwiedzają go coraz liczniej Polacy i cudzoziemcy i ciągle utrzymuje się na I miejscu w Polsce pod względem zwiedzających go turystów. Dla wielu istotne znaczenie ma motywacja religijna, kult Miłosierdzia Bożego, wiele kościołów, w tym przepiękna Bazylika Mariacka Wniebowzięcia NMP. Miasto to kojarzy się ze św. Janem Pawłem II, a po Krakowie chce pielgrzymować nie jeden pielgrzym. Zwiedzanie tego bogatego pod względem przeszłości historycznej i licznych zabytków – miasta rozpoczęliśmy od Drogi Królewskiej, czyli Katedry na Wawelu i Dzwonu Zygmunta. W tym najstarszym kościele w Polsce byliśmy przy kryptach królów Polski; m.in. przy nagrobku Władysława Jagiełły, Władysława Warneńczyka, królowej Jadwigi, Władysława Łokietka, czy też króla Kazimierza Wielkiego. Pani przewodnik – Małgorzata Sikora opowiadała ciekawe historie związane m.in. z królową Jadwigą, czy też Anną Jagiellonką. Byliśmy przy ołtarzu głównym, przy którym odbywały się koronacje królewskie, przy ołtarzu Ukrzyżowanego Pana Jezusa, zobaczyliśmy też relikwiarz św. Jadwigi, zwiedziliśmy kaplicę Batorego. W Katedrze można było podziwiać przepiękne arras wawelskie, wnętrza „nasiąknięte przeszłością”. Byliśmy w Krypcie Wieszczów – w podziemiach Katedry znajdują się sarkofagi wybitnych polskich romantyków: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, w niszy ściennej znajduje się również urna z ziemią z jego grobu matki w Krzemieńcu. Następnie przeszliśmy do Krypty pod wieżą Srebrnych Dzwonów, gdzie spoczywa prezydent Lech Kaczyński z małżonką – Marią Heleną Mackiewicz Kaczyńską, którzy zginęli w niewyjaśnionej do tej pory katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem 10 kwietnia 2010 r. Dalej, w głębi znajduje się sarkofag Marszałka Józefa Piłsudskiego – Wielkiego Wodza Niepodległości, dzięki któremu Polska odzyskała Niepodległość w 1918 r. W Katedrze pochowani są metropolici krakowscy: Adam Sapieha, czy ostatni z biskupów krakowskich, przyjaciel Jana Pawła II – Franciszek Macharski. Wyszliśmy również na Dzwon Zygmunta. Wiszący na Wieży Zygmuntońskiej, legendarny dzwon waży około 11 ton, a do wprawienia go w ruch potrzeba od 8-12 osób. Oczywiście każdy z uczestników miał okazję dotknąć tego zabytkowego dzwonu i pomyśleć o życzeniu, które ma się spełnić w niedalekiej przyszłości. Pani przewodnik oprowadzająca nas po Wawelu zwróciła uwagę na figurę św. Władysława na tle kopuły kaplicy Wazów. Nad nią znajduje się ozdobny rzygacz.

Następnym punktem naszego zwiedzania był przepiękny Kościół Mariacki ze słynnym, niepowtarzalnym arcydziełem Wita Stwosza. Pani Sikora opowiedziała na wstępie legendę o dwóch braciach i dwóch wieżach, związaną z tym kościołem. Aż trudno uwierzyć, iż kościół ten budowany był przez 150 lat! Arcydzieło gotyckiej rzeźby – ołtarz Zaśnięcia Najświętszej Maryi Panny – artysta wykonał z niespotykanym dynamizmem płaskorzeźby w drewnie lipowym. W tym kościele znajduje się największy, drewniany, europejski ołtarz. Przewodniczka opowiadała ciekawe fakty z życia związane z samym rzeźbiarzem – Witem Stwoszem. Oprócz tego można było dostrzec urokliwe malowidła i witraże, wspaniałe polichromie Jana Matejki, monumentalny krucyfiks, stworzony w duchu rzeźby Wita Stwosza. Uwagę naszą zwrócił sufit, przypominający „gwiazdziste niebo”. W Bazylice Mariackiej kulturuje się pamięć narodową: corocznie 13 grudnia odprawiana jest Msza św. za ofiary stanu wojennego. Potem przeszliśmy ulicą Kanoniczą, gdzie znajduje się Uniwersytet Papieski, mogliśmy przy tej okazji posłuchać historii związanych z postacią Jana Pawła II, o Jego pracy, nauce, kapłaństwie. Staliśmy też pod oknem papieskim, z którego podczas licznych pielgrzymek pokazywał się Ojciec Święty – Jan Paweł II, później Benedykt XVI, czy też

ostatnio podczas Światowych Dni Młodzieży – papież Franciszek. Zwiedzaliśmy też Dziedziniec Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego Uniwersytetu w kraju, założonego przez Kazimierza Wielkiego w 1364 r. Można było tam dostrzec gotyckie arkady Collegium Maius, obecnie najstarszego budynku Uniwersytetu Jagiellońskiego. Sam Dziedziniec Collegium Maius, wcześniejsze Kolegium Królewskie ze studnią z 1517 r. w latach 50. XX w. otrzymał obudowę z czarnego marmuru dębnickiego. Obecnie na tej najbardziej prestiżowej uczelni w kraju kształcą się studenci na ponad 70 kierunkach. Wśród licznych kościołów (a jest ich w Krakowie dokładnie 131) na uwagę zasługuje m.in. kościół św. Andrzeja, który jest najstarszym, pochodzącym z XI w., i kościół pw. św. Piotra i Pawła, obok których przechodziliśmy.

Później mieliśmy trochę wolnego czasu, który bardzo dobrze wykorzystaliśmy. A więc zobaczyliśmy Sukiennice, pochodziliśmy po Rynku, byliśmy przy pomniku Adama Mickiewicza, przechodziliśmy też innymi ulicami, np. ulicą Floriańską i mogliśmy zobaczyć odmienną architektoniczną licznym budynków. Wytrawni obserwatorzy mogli zaobserwować też sposoby życia mieszkańców Krakowa, zakosztować klimatu krakowskiego, czy też nakarmić licznie przylatujące gołębie. Na pewno była to też okazja do zakupienia pamiątki.

Kolejnym punktem było zwiedzanie Muzeum Historii Miasta Krakowa – zwanego Muzeum Podziemi. Miejsce to jest fascynującym szlakiem archeologicznym poprowadzonym pod jednym z największych i najpiękniejszych średniowiecznych placów na-

szego kontynentu. Muzeum to pomaga w odkrywaniu bogatej, zaskakującej przeszłości miasta i ułatwia poznanie Krakowa XXI w. To tutaj znajduje się największa w Europie kolekcja średniowiecznych pierścieni, czy pozostałości rzadko spotykanych w średniowiecznych miastach konstrukcji drogowych. W muzeum tym można wręcz „dotknąć historii”, zobaczyć relikty dawnej zabudowy, czy też wirtualnie przerzucić karty legendarnego Kodeksu Behema. Przyjrzelśmy się też holograficznym rekonstrukcjom budowli, których ślady odnaleziono w trakcie wykopaliisk. Poza tym obejrzelśmy pozostałości najstarszych świeckich budowli Krakowa wraz ze średniowiecznymi brukami, miejsca, w którym średniowieczni kupcy sprzedawali swoje luksusowe towary: drogocenne tkaniny, złoto i biżuterię. Można było zobaczyć rekonstrukcję chaty kowala, multimedialną prezentację najazdu tatarskiego, wyświetlaną nad relikwiami spalonych zabudowań. Ponadto mogliśmy zobaczyć odkryte przez archeologów przedmioty codziennego użytku, obejrzelśmy też niemy film przy odpowiednio dobranych dźwiękach, przedstawiający obrazy z dziejów Polski. Później była okazja do zważenia się, zmierzania, czy też nabycia pamiątek, które jeszcze na długo przypominać będą zaczarowany świat naziemnego i podziemnego Rynku. Było to miejsce, w którym najlepiej można było poznać nieśmiertelnego ducha prastarego grodu Kraka.

Na koniec udaliśmy się do Centrum św. Jana Pawła II – miejsca związanego z naszym wybitnym rodakiem i papieżem. Akurat w tym czasie była sprawowana Eucharystia, która była nagrywana, dlatego też nie udało się wejść do tej największej z kaplic. W centrum tym zobaczyliśmy m. in. osobliwą kaplicę św. Kingi, której figura wykonana została z soli z Wieliczki. Poza tym oprowadzający nas ksiądz wskazał na kilka ważnych elementów, znajdujących się w tym Centrum. Staliśmy m.in. przy oryginalnej płycie z grobu św. Jana Pawła II, która została przywieziona z Watykanu. Ksiądz, który nas oprowadzał po tym wyjątkowym miejscu w bardzo ciekawy i mądry sposób opowiadał o życiu Karola Wojtyły, później Ojca św., wskazał na kilka bardzo wymownych obrazów ilustrujących postać Świętego. Mówił o tym, jaką drogę wybrać, jak się modlić, jak żyć, żeby być lepszym człowiekiem.

Nie bez znaczenia był czas, w którym przyszło nam zwiedzić te zabytki Krakowa. Listopad, jesień, kiedy w sposób szczególnie powinniśmy pamiętać o tych, co odeszli, nastrój, jaki dało się odczuć podczas słuchania opowieści, czy oglądania zabytków tego miasta był niezwykle istotny. Po modlitwie ruszyliśmy w drogę powrotną do domu, w której po emocjach i wrażeniach był czas na wstąpienie do McDonald'sa.

Małgorzata Piekarska

SP Nockowa

„Bieszczady – wycieczka na Tarnicę”

Tarnica licząca 1346 m n.p.m. stanowi najwyższy szczyt polskich Bieszczadów oraz należy do Korony Gór Polskich (zajmuje piątą pozycję pod względem wysokości). To był cel zorganizowanej w dniu 4 października w ramach terenowych zajęć z geografii, wycieczki, w której brali udział uczniowie klas VII ze szkół podstawowych w Bystrzycy, Nockowej i Wiercanach. Pogoda po-

przedzając dzień wyprawy nie napawała optymizmem, jednak podczas zdobywania Tarnicy była znakomita, sprzyjająca wędrowkom po połoninach, które o tej porze roku najbardziej zachwycają swoim widokiem, przede wszystkim zapierającymi dech ko-

lorami jesieni. Dla wielu uczniów była to pierwsza okazja do takiej formy aktywnego wypoczynku oraz okazja do integracji młodzieży z Bystrzycy, Nockowej i Wiercan, bliższego poznania się, nawiązania nowych przyjaźni. Dopełnieniem udanej wyprawy było ognisko zorganizowane po zejściu ze szczytu w miejscowości Wołosate, gdzie rozpoczęliśmy i zakończyliśmy naszą „wspinaczkę” na Tarnicę. Wycieczka urozmaiciła i wzbogaciła realizację podstawy programowej z geografii w zakresie edukacji regionalnej i przyrodniczej.

Dzień Pluszowego Misia

24 listopada 2017 r. w naszej szkole obchodziliśmy Dzień Praw Dziecka i Dzień Pluszowego Misia. Uczniowie wraz z opiekunem samorządu przygotowali krótką akademię wraz z inscenizacją, która miała na celu przypomnieć, że dzieci mają swoje prawa, ale też i obowiązki.

Natomiast z racji Dnia Pluszowego Misia uczniowie w tym dniu przynieśli swoje ulubione Przytulanki oraz nauczyli się piosenki „Misie dwa” wraz z tańcem. Piosenka, która dla wielu

uczniów była dużym zaskoczeniem, ponieważ jej nie znali, została przyjęta z wielkim entuzjazmem i wszystkich bardzo rozbawiła.

„Odkrywamy szachy w Nockowej” – turniej kończący zajęcia

25 listopada w naszej szkole odbył się turniej kończący inicjatywę „Odkrywamy szachy w Nockowej”. Jej uczestnicy mieli niepowtarzalną okazję wziąć udział w oficjalnym turnieju zgłoszonym do PkZSzach, a zawody poprowadził sędzia klasy I Maciej Woźniak. Dla dzieci była to również szansa do sprawdzenia nabytych umiejętności gry w szachy w duchu zdrowej rywalizacji. Turniej odbył się na dystansie 7 rund z tempem 15 minut na zawodnika. Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy i pamiątkowe statuetki, a pierwsza trójka dodatkowo zabrała do domu puchary. Na wyróżnienie zasługuje pierwszoklasista Miłosz Kłęczek, który okazał się bezkonkurencyjny wygrywając wszystkie 7 partii. Tabela końcowa turnieju wg miejsc prezentuje się następująco:

1.	Miłosz Kłęczek	(I klasa)	7,0 / 7 punktów
2.	Franciszek Pelc	(II klasa)	5,0
3.	Otylia Siewierska	(IV klasa)	5,0
4.	Kinga Bieda	(IV klasa)	4,5
5.	Kacper Siewierski	(III klasa)	4,0
6.	Szymon Ciba	(II klasa)	4,0
7.	Martyna Kubacka	(V klasa)	4,0
8.	Krystian Bieda	(II klasa)	3,5
9.	Mateusz Filipek	(I klasa)	3,5
10.	Szymon Filipek	(I klasa)	3,0
11.	Natalia Przywara	(II klasa)	3,0
12.	Emilia Kłęczek	(II klasa)	3,0
13.	Mikołaj Siewierski	(I klasa)	3,0
14.	Hubert Drozd	(I klasa)	2,5
15.	Jakub Żuczek	(I klasa)	1,0

Zdobycie co najmniej 3,5 punktu podczas turnieju skutkowało nadaniem V kategorii szachowej. Tę normę wypełniło aż 9 dzieci, którym serdecznie gratulujemy.

Kojarzenia i pełne zestawienie wyników końcowych z uwzględnieniem systemu Buchholza, rozstrzygającego o kolejności w przypadku remisu punktowego, dostępne na stronie: http://chessar-biter.com/turnieje/2017/ti_7254/.

Wspólne czytanie „Wesela”

„Chcę Panu Śpiewać”

Zespół z kl. V z Wiercan

**Paulina Gnacek z gimnazjum z Iwierzyc,
akompaniament Dawid Gnacek**

**Patrycja Perlik z gimnazjum z Ocieki,
akompaniament Ryszard Niewiarowski**

Przedszkolaki z Kozodrzy

Podziękowanie dla opiekunów laureatów

Podziękowanie dla komisji

**Od lewej: Przemysław Przywara, br. Paweł Kaim, gwardian
br. Stanisław Szłosek, Marta Zdziebło**

Najmłodsi widzowie

Magdalena Bachórz ze Skrzyszowa odbiera nagrodę

Laureaci wraz z opiekunami i komisją

Spotkanie świąteczno- noworoczne

Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Inteligektualną
Wiercany, 14 grudnia 2017 r.

Fotorelacja z gminnych obchodów uroczystości 99. rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę

„Paczka dla dzieciaka” – zbiórka na Fundację „Dzieci Afryki”

W roku szkolnym 2017/2018, podobnie jak w roku ubiegłym, postanowiono wesprzeć fundację „Dzieci Afryki”. Zbierano pieniądze w ramach akcji pomocy świąteczno – noworocznej „Paczka dla dzieciaka”. Założeniem inicjatorów w szkole tj. klasy I z wychowawczynią było zebranie kwoty 50 zł na jedną paczkę. Dzięki ofiarności uczniów, zwłaszcza klasy VII (prawie 50 zł), klasy V (30 zł) zebrano aż 150 zł tj. kwoty potrzebnej na zakup trzech paczek. Ofiarodawcy nazywani są „Ludźmi Pięknymi Serc” i to jest wystarczająca nagroda, aby akcja ta nie była ostatnią.

W tym roku s. Rozalia Oleniacz – michalitka w Kamerunie w miejscowości Nguelemendouka postanowiła, że dzieci otrzymają: plecaki, małe parasolki, pasty i szczoteczki do zębów, mydełka i coś słodkiego. Młodzież otrzyma plecaki i lampy słoneczne, aby mogli się uczyć o zmroku. Potrzeba 26.000 PLN (tj. 520 paczek). Chociaż nasz wkład to kropla w morzu potrzeb dla Afryki to fakt, że dla nas to tak niewiele, a dla innych radość i spełnienie marzeń powoduje, że ciągle chce się pomagać.

Kiermasz Bożonarodzeniowy

3 grudnia 2017 roku uczniowie klasy piątej wraz z opiekunami brali udział w III Rodzinnej Zabawie Mikołajkowej oraz Kiermaszu Bożonarodzeniowym, podczas którego mogli zaprezentować swoje ozdoby, kartki świąteczne i pierniczki.

Pomimo śnieżnej aury stoisko cieszyło się dużym powodzeniem.

Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania naszego stoiska oraz wszystkim, którzy zakupili nasze wyroby.

Szczególne podziękowania kierujemy na ręce Burmistrza Bogusława Kmiecica, który kolejny raz umożliwił nam udział w tej imprezie.

„Szkoła Dialogu”

Nasza szkoła brała udział w Projekcji: „Surfer NIE hejter – przeciwdziałanie internetowemu hejtowi i mowie nienawiści

w powiecie ropczycko-sędziszowskim”. W ramach projektu uczniowie uczestniczyli w warsztatach, nauczyciele w szkoleniu, a rodzice w prelekcji na temat mediacji.

Opiekunem wyłonionej grupy uczniów, którzy chcą być mediatorami i w ten sposób pomagać swoim koleżankom i kolegom został p. Piotr Kmiec. Na zakończenie projektu uczestniczyliśmy w III Kongresie Mediatorów Szkolnych „TUŻ PRZED FALA” organizowanym przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie w ramach programu MEN.

SP Olchowa

Konkurs talentów

Jesteśmy pewni, że każde dziecko posiada jakiś talent. Musi go tylko odkryć i rozwijać. 31 X 2017 r. w naszej szkole odbył się konkurs zorganizowany przez Samorząd Uczniowski. Uczestniczyło w nim kilkudziesięciu uczniów w różnych kategoriach. Obejrzeliśmy pokaz układania kostki Rubika. Zachwyciła nas uczennica z kl. IV, która bezbłędnie potrafiła podać nazwy państw,

widząc ich flagi. Trudne układy akrobatyczne pokazały dziewczyny. Poza tym śpiewano, tańczono i chwalono się pięknymi pracami plastycznymi. Ważne jest to, że każdy uczeń miał możliwość przedstawienia innym swojej pasji i zaprezentowania swoich umiejętności szerszej publiczności.

Samorząd uczniowski

Samorząd uczniowski w naszej szkole działa bardzo aktywnie. Niedawno uczniowie wszystkich klas zaprezentowali w humorystycznych scenkach zasady dobrego zachowania się.

Pod kierunkiem samorządu działają również grupy wolontariuszy – uczniów chcących zarazić swą pasją innych. Są grupy tańca i śpiewu.

Święto Niepodległości

Z okazji Święta Niepodległości uczniowie Szkoły Podstawowej w Olchowej zaprezentowali program artystyczny w miejscowym kościele. Takie występy dla lokalnej społeczności stały się już tradycją w naszej szkole. Z pewnością są potrzebne i ważne. Dzięki nim mamy okazję przypomnieć sobie istotne wydarzenia z historii Polski. Wzrasta w nas poczucie dumy i wdzięczności dla tych, którzy oddali życie po to, byśmy byli wolnym narodem.

„Surfer nie hejter”!

Nasi uczniowie biorą udział w projekcie „Surfer nie hejter”. 21 X 2017 r. oraz 4 listopada 2017 r. odbyły się szkolenia na ten temat. Umiejętności zdobyte podczas warsztatów na pewno przydadzą się w życiu codziennym.

W ramach projektu „Surfer NIE hejter” – przeciwdziałanie internetowemu hejtowi i mowie nienawiści w powiecie ropczyko-sędziszowskim w szkole na przełomie października / listopada odbyło się szkolenie dla rodziców oraz szkolenie dla nauczycieli, którzy opracowali szkolną kartę mediacji. Powstało koło mediatorów rówieśniczych.

Analizowano zagadnienia dotyczące porozumienia bez przemocy, poznawano istotę mediacji oraz algorytm postępowania w przypadku doświadczenia hejtu przez dziecko oraz osoby i instytucje, w których można szukać pomocy. Odbyły się również warsztaty dla 2 grup uczniów z mediacji rówieśniczych i hejtowania w sieci. Rezultatem zajęć było powstanie koła mediatorów rówieśniczych. Działania zostały podjęte przez Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców Oddział w Sędziszowie Małopolskim i potrwać do połowy grudnia.

„Kompetencje najmłodszych = klucz do przyszłości. Program edukacyjny dla szkół Gminy Iwierzycze”

W ramach projektu w naszej szkole od października odbywają się zajęcia dodatkowe z: j. angielskiego, matematyki, przyrody, informatyki oraz efektywnej nauki.

Zajęcia mogą odbywać się w atrakcyjnej formie dzięki wielu pomocom edukacyjnym, które pozyskała szkoła.

Nasze przedszkolaki działają aktywnie

21 listopada odbył się Przegląd Piosenki Religijnej w GOK w Wiercanach. Dzieci wystąpiły z piosenką „Deszcz talentów”.

25 listopada obchodziliśmy Święto Pluszowego Misia. Przedszkolaki pięknie zaprezentowały piosenki i wiersze o misiach. Był również pokaz największych i najmniejszych oraz najstarszych i najmłodszych misiów.

27 listopada dzieciaki bawiły się z okazji Andrzejek. Swoją obecnością zaszczylicili nas studenci „animatory” z Sekcji Dydak-

tyków Koła Naukowego Polonistów Uniwersytetu Rzeszowskiego. Było budowanie budowli z bampów oraz wyścigi ślimaka i autka. Zabawy z chustą i tańce integracyjne sprawiały dzieciom ogromną radość. Maluchy były poprzebierane i miały pomalowane twarze. Pojawił się: kotek, tygrysek, minionek, motylek itp. Studenci skręcali z balonów pieski, miecze i kwiatki. Na koniec przedszkolaki otrzymały poczęstunek.

Dzień 29 listopada pozostanie na długo w pamięci dzieci ich rodziców. Tego właśnie dnia po raz pierwszy odbyła się ważna przedszkolna uroczystość – pasowanie na przedszkolaka. Uroczystość ta rozpoczęła się od powitania gości i przedstawienia krótkiej części artystycznej, w której przedszkolaki zaprezentowały swoje umiejętności – dając tym samym dowód, jak dużo już potrafią. Były więc piosenki i wierszyki. Dzieci prezentowały się swoje talenty w biletach na głowach. Po części artystycznej złożono przyrzeczenie. Obiecały: zgodnie bawić się w przedszkolu, przychodzić każdego dnia z uśmiechem, słuchać pani i pomagać kolegom, być dzielnym przedszkolakiem. Następnie pani dyrektor Elżbieta Czapka dokonała uroczystego pasowania każdego dziecka na przedszkolaka. Na pamiątkę tego ważnego wydarzenia każdy otrzymał dyplom pasowania, plaketkę oraz mały upominek.. Całość fotografowana była przez profesjonalne studio „Wesoły kadr”. Wszystkim podobało się pasowanie na przedszkolaka. Uroczystość ta pozwoliła rodzicom, nauczycielkom i dzieciom zintegrować się. Była również świetną okazją do poznania nabytych przez dzieci umiejętności. Dziękujemy rodzicom za tak liczne przybycie. Pani Kindze Heluszcze dziękujemy za zorganizowanie całego przedsięwzięcia.

6 grudnia odwiedził nas Święty Mikołaj (bo wszyscy byliśmy bardzo grzeczni) i przyniósł prezenty dla przedszkolaków i uczniów naszej Szkoły. Dzieci pięknie powitały Szanownego Gościa piosenkami i wierszami.

Dziękujemy sponsorom: Firmie „Rymut” z Sędziszowa Młp., właścicielom sklepów z Olchowej: p. Adamowi Baranowi oraz Halinie i Krzysztofowi Bocheńskim, rodzicom przedszkolaków i uczniów Szkoły Podstawowej w Olchowej.

SP Wiercany

Podróż w przeszłość w osadzie słowiańskiej w Stobiernej

9.10.2017 roku uczniowie klasy 4 i 5 pod opieką nauczycieli odwiedzili osadę słowiańską w Stobiernej koło Dębicy. Uczestniczyli w żywej lekcji historii, poznali życie naszych przodków sprzed 1000 lat. Wzięli udział w warsztatach: tkackim i kowalskim oraz mogli zobaczyć pokaz tańca z ogniem. Wiele zabawy i radości dostarczyły konkursy z nagrodami: bieg woja i przeciąganie liny.

Warsztaty z psychologiem

W dniu 17.10.2017 r. odbyło się spotkanie z panią psycholog dotyczącą bezpieczeństwa i cyberprzemocy w Internecie. Karolina i Sandra z klasy 6 wspominają to tak: „Na początku pani kazała zamknąć nam oczy i przeczytała bajkę o szmacianym królu. Chodziło w niej o to, że nie można ufać wszystkim, bo może się to źle skończyć. Następnie wyciągaliśmy wnioski z tej historii i omawialiśmy ją. Pani psycholog przestrzegała przed podawaniem swoich danych osobowych w Internecie. Pod koniec spotkania dowiedzieliśmy się jak zachować się w czasie zagrożenia. Spotkanie było według nas bardzo ciekawe i potrzebne”. Organizatorem i sponsorem spotkania był Urząd Gminy w Iwierzycach.

Kongres Misyjny Diecezji Rzeszowskiej

21.10.2017 r. w katedrze rzeszowskiej odbył się Kongres Misyjny Diecezji Rzeszowskiej, w którym udział wzięli uczniowie z naszej szkoły należący do Kółka Misyjnego. Uczestnicy Kongresu obejrzeli program słowno-muzyczny na temat ewangelizacji. Następnie wysłuchali świadectw misjonarzy z diecezji rzeszowskiej pracujących na misjach w Ekwadorze, Kazachstanie i w Czadzie. Później odbyła się Msza św. pod przewodnictwem Ks. Bp Kazimierza Górnego. Na zakończenie kongresu każdy uczestnik otrzymał skromny poczęstunek.

„Wesele” w klasie siódmej

Narodowe Czytanie organizowane jest corocznie przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej od 2012 r. W tym roku cała Polska czytała „Wesele” – najśłynniejszy utwór Stanisława Wyspiańskiego. W związku z powyższym biblioteka szkolna przystąpiła do tej ogólnopolskiej akcji i zorganizowała wyjątkowe spotkanie z bohaterami dramatu w dniu 26.10.2017 r. *Po krótkim wstępie dotyczącym Stanisława Wyspiańskiego i genezy „Wesela”, uczniowie klasy 7 doskonale wcielili się w role i przy dźwiękach ludowej muzyki przedstawili najbardziej charakterystyczne sceny. Był to prawdziwy teatr, gdyż młodzi aktorzy nie czytali tekstu, ale opawali słowa Wyspiańskiego na pamięć. Inscenizacja podobała się publiczności, o czym świadczyły gromkie brawa.*

Uczniowie klasy 7 i 6 dzięki zaproszeniu Pani Dyrektorki Gminnej Biblioteki Publicznej w Iwierzycach mogli również uczestniczyć w gminnym Narodowym Czytaniu „Wesela” w interpretacji uczniów Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwierzycach, nauczycieli oraz mieszkańców Gminy Iwierzycy zorganizowanym w dniu 30.11.2017 r. z okazji 110 rocznicy śmierci Artysty. Nasi uczniowie podziwiali występ przygotowany przez gimnazjalistów i dorosłych aktorów-amatorów. Bardzo podobały im się kreacje aktorskie, stroje oraz atmosfera. Serdecznie dziękujemy za zaproszenie.

Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych

Już od 18 lat na całym świecie październik obchodzony jest jako Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych. Święto jest organizowane od 1999 roku przez: International Association Of School Librarianship (IASL), czyli Międzynarodowe Stowarzyszenie Bibliotekarstwa Szkolnego. Celem akcji jest promocja biblioteki szkolnej i jej działań, zaakcentowanie Święta Bibliotek Szkolnych, propagowanie zainteresowania książką, rozbudzenie i kształtowanie kultury czytelniczej, podnoszenie poziomu czytelnictwa, przedstawienie oferty biblioteki, integrację środowiska szkolnego, zwrócenie uwagi na ogromną rolę bibliotek w życiu szkoły, w nauce i rozwijaniu zainteresowań czytelniczych. W tym roku tematem przewodnim święta było hasło: „Książka nas łączy”. W ramach obchodów nasza biblioteka podjęła szereg działań promujących czytelnictwo:

- Uczniowie klasy 6 przeprowadzili w każdej klasie akcję pod nazwą „Cała szósta czyta dzieciom”, która polegała na zaprezentowaniu w formie teatralnej wierszy Wandy Chotomskiej z tomiku „Nasze ptaki”. Można było również posłuchać śpiewu ptaków i zobaczyć je dzięki prezentacji multimedialnej.
- W klasach 1-3 przeprowadzony został konkurs „Ptaki w wierszach Wandy Chotomskiej”, który polegał na przygotowaniu pracy plastycznej do wierszy autorki. Zwycięzcami zostali: I – Zuzia Zająć, II – Milena Szydłowska, III – Szymon Stawarz i Natalia Cani’.
- Z uczniami klasy 2, 5 i 6 spotkała się Pani Marzena Baran, pracownik GBP w Iwierzycach, która przygotowała i omówiła prezentację „Bezpieczny Internet” oraz zaprezentowała uczniom nowości czytelnicze. Zachęcała również do uczestnictwa w spotkaniach Dyskusyjnego Klubu Książki.
- Dla uczniów klas 4-7 zorganizowany został szkolny etap ogólnopolskiego konkursu „Książka z wakacji”. Najlepsze prace zostały zakwalifikowane na kolejny etap do Dzielnicego Domu Kultury w Piekarach Śląskich. Były to prace Rozalii Goleśz i Michała Wajdy.
- Uczniowie z klas 4-7 mogli również wziąć udział w ogólnopolskim konkursie „Pocztówka z wakacji” organizowanym przez Wawerskie Centrum Kultury. W etapie szkolnym do dalszego konkursu wytypowano prace: Marceliny Mędrygał, Anny

Idzik, Jadwigi Czarnik, Michała Wajdy, Julii Cani' oraz Rozalii Golez.

- **Pasowanie na czytelnika uczniów klasy I** naszą biblioteczną, ogromnych rozmiarów, książkową zakładką. Aby zostać czytelnikiem pierwszoklasiści musieli odpowiedzieć na wszystkie pytania **Baśniowego Konkursu Literackiego** przygotowanego przez uczniów klasy 5. Odpowiadali śpiewając.
- Przeprowadzenie akcji „**Zbieramy makulaturę – chronimy lasy**” we współpracy z firmą „Atol” z Rzeszowa. Najlepszymi „zbieraczami” w tej edycji okazało się rodzeństwo: Asia, Gabrysia i Szymon Ochab. Dochód został przekazany na zakup nowych książek.
- Zorganizowane zostały dwa **kiermasze książek we współpracy** z zaprzyjaźnionymi wydawnictwami. Uczniowie mogli wzbogacić domowe biblioteczki, a my otrzymaliśmy wiele pozycji książkowych, które zostały przekazane uczniom w formie nagród.

W czasie uroczystego spotkania w dniu 30.10.2017 r. zostały podsumowane wszystkie działania oraz wręczone nagrody. Nauczyciele bibliotekarze – Otylia Mordel i Lucyna Pazdan – serdecznie dziękują za współpracę wszystkim zaangażowanym uczniom, nauczycielom oraz rodzicom.

Niecodzienna lekcja historii – życia i kraju

W dniu 20.11.2017 r. uczniowie klasy 5, 6 i 7 w Kinie „Jedność” w Sędziszowie Młp. poznawali historię życia świętego Maksymiliana Marii Kolbego. Gdy był małym chłopcem ukazała mu się Matka Boża, pokazując dwie korony. Jedna symbolizowała czystość, druga męczeństwo. Chłopiec miał wybrać i... wybrał obie. Jako zakonnik wydawał 60 mln egzemplarzy pism rocznie, tworzył projekty pojazdów kosmicznych, założył zakon w Niepokalanowie, postanowił wydawać „Rycerza Niepokalanej” w Japonii, w końcu w Auschwitz oddał życie za współwzniecia. Warto było zobaczyć film „Dwie korony” opowiadający o tak niezwykłym człowieku.

Opowieść o życiu Ojca Kolbego, to w dużej mierze opowieść o historii naszego kraju, dlatego z wyjazdem do kina połączone było odwiedzenie miejsc pamięci takich jak: 1. Memorial Sybiraków, pomnik upamiętniający bohaterstwo żołnierzy AK Podobodu Sędziszów w Sędziszowie Młp., 2. Dęby Pamięci w Parku Buczyzna w Górze Ropczyckiej, 3. Obelisk i tablica w hołdzie mieszkańcom Gminy Iwierzycze deportowanym do sowieckich łagrów w czasie II wojny światowej.

Wyjazd był ciekawą lekcją historii kraju i regionu.

Warsztaty z „Pierwszej Pomocy Przedmedycznej”

Dnia 21.11.2017 r. uczniowie naszej szkoły wzięli udział w warsztatach z „Pierwszej Pomocy Przedmedycznej”. Organizatorem i sponsorem tych warsztatów była Rada Rodziców. Na początku dzieci uważnie wysłuchały jak istotne są pierwsze chwile w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia oraz jak należy się w takiej sytuacji zachować. Następnie, pod czujnym okiem in-

struktora mogli wykorzystać zdobyte informacje podczas ćwiczeń z użyciem fantomów. Dzieci z prawdziwym zaangażowaniem przystępowały do zajęć motywowane faktem, iż wiedza o tym, jak należy nieść pomoc, może uratować czyjeś życie. Na potwierdzenie odbytego szkolenia każdy uczeń otrzymał pamiątkowy dyplom.

Zjazd Szkolnych Kół Caritas

W środę 29 listopada uczennice z klasy VII wraz z opiekunką Szkolnego Koła Caritas uczestniczyły w Jesiennym Zjeździe Szkolnych Kół Caritas, który odbył się w Instytucie Teologiczno-Pastoralnym w Rzeszowie. Spotkanie prowadził ks. dr Piotr Potyrała, diecezjalny koordynator SKC. Zachęcał on opiekunów oraz wolontariuszy do zaangażowania w pomoc osobom niepełnosprawnym, chorym i ubogim, podając konkretne przykłady wolontariatu realizowanego w diecezji rzeszowskiej. Podczas zjazdu uczniowie oraz nauczyciele ze szkół, w których działają Szkolne Caritas mogli wysłuchać wystąpienia pani Agnieszki Jakubowskiej – Centnar z I gimnazjum w Dębicy. Mówiła ona jak konkretnie mobilizować młodzież do pomagania na przykładzie własnego doświadczenia.

W czasie spotkania uczestnicy zapoznali się z propozycjami działań w ramach Szkolnych Kół Caritas. Jedną z nich jest akcja Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom czy też pomoc poprzez zbiórkę żywności do tzw. Toreb Miłosierdzia, w którą włączyli się uczniowie naszej szkoły. Dzięki temu angażują się oni w Dzieło Miłosierdzia, a tym samym uczą się wrażliwości na potrzeby bliźniego.

Koncert Laureatów Powiatowego Przeglądu Pieśni i Piosenki Religijnej „Chcę Panu Śpiewać”

Zespół z klasy V w składzie: Emilia Pasela (śpiew), Anita Wilk, Rozalia Pilch oraz Julia Cani' wziął udział w Koncercie Laureatów Powiatowego Przeglądu Pieśni i Piosenki Religijnej „Chcę Panu Śpiewać”, który odbył się 26 listopada 2017 r. w Klasztorze Braci Mniejszych Kapucynów w Sędziszowie Młp. Nasze laureatki zajęły I miejsce w kategorii zespół. Gratulujemy!!!

Wyjazd do kina „Zorza”

Film „Coco” w kinie „Zorza” w Rzeszowie zobaczyli uczniowie klasy 3 i 4 w dniu 4.12.2017 r. Bajka okazała się być historią niesamowicie ciepłą, poprawiającą samopoczucie i autentycz-

nie chwytającą za serce. Niektórym nawet zdarzyło się uronić łezkę.

Surfer nie hejter

Szkoła Podstawowa w Wiercanach znalazła się w gronie dwudziestu szkół powiatu ropczycko-sędziszowskiego, w których był realizowany projekt „*Surfer nie hejter – przeciwdziałanie internetowemu hejtowi i mowie nienawiści w powiecie ropczycko-sędziszowskim*”. W ramach zajęć edukacyjnych uczniowie pracowali nad następującą problematyką:

- Integracja w świecie realnym i wirtualnym: dostrzeganie mocnych stron koleżanki/kolegi i formułowanie pozytywnych komentarzy.
- Komunikaty nastolatków w mediach społecznościowych – analiza niebezpieczeństw – empatia i asertywność w internecie: uczestnik wie i rozumie, co to jest hejt i dostrzega, jak łatwo stać się hejterem; nazywa uczucia, nabywa empatię wobec innych; wyraża swoje stanowisko (brak tolerancji) wobec zjawiska hejtu; przewiduje skutki hejtu; wie, jak radzić sobie z hejtem, gdzie szukać pomocy.
- Porozumienie bez przemocy – komunikat „ja”: uczestnik zna metody porozumienia bez przemocy – posługuje się komunikatem typu „ja”.
- Wartości – antywartości i ich rola w życiu człowieka: dokonanie autorefleksji nad wartościami w życiu człowieka.

W ramach realizowanego projektu uczniowie wykonywali m.in. memy korzystając z tabletów.

Uczeń klasy 5, **Kacper Grabiec**, wziął udział w konkursie „Dobry styl w Internecie”, którego celem było propagowanie bezpiecznych i kulturalnych zachowań w Internecie; uważliwanie na godność, uczucia, dobrostan innych, zwłaszcza młodych użytkowników sieci; promowanie dobrego stylu i porozumienia bez przemocy w Internecie. Jego film pt. „Hejter i Hejty” zajął I miejsce i w nagrodę w naszej szkole odbędą się warsztaty z robotyki dla uczniów z klas 4-7. Serdecznie gratulujemy!

Z wizytą w rzeszowskim teatrze i... piwnicach

Spektakl „Opowieść wigilijna” zobaczyć można w Teatrze „Maska” w Rzeszowie. Uczniowie klasy 5, 6 i 7 zachwycili się adaptacją tego opowiadania Karola Dickensa, gdyż zobaczyć go mogli 12.12.2017 r. w czasie corocznego wyjazdu do teatru. Dla bohatera opowieści, Ebenezera Scrooge’a, najważniejsze są pieniądze. Według niego, to właśnie one czynią człowieka ważnym i wpływowym. Niestety okazuje się, że nie jest on szczęśliwy. Wtedy pojawiają się duchy... Spektakl wywołał niezwykle emocje i reakcje wśród uczniów, zdecydowanie warto polecić jego obejrzenie.

Po spektaklu na uczestników wyjazdu czekały kolejne przeżycia – zwiedzanie Podziemnej Trasy Turystycznej. Z lekkim drżeniem serca wszyscy weszli do miejskich piwnic pod Rynkiem. Aktualnie trasa składa się z 40 połączonych ze sobą pomieszczeń, położonych na trzech kondygnacjach, na głębokości od 0,5 do 10 metrów pod powierzchnią. Dzięki ciekawym opowieściom przewodnika można było poznać historię Rzeszowa, zobaczyć repliki zbroi rycerskich, broni białej i palnej, dawną ceramikę użytkową i przedmioty codziennego użytku.

Gala Laureatów Podkarpackiego Konkursu „Literatura i dzieci”

Julia Cani’, uczennica klasy 5, wygrała w swojej kategorii (recytację uczniów z kl.4-7) Podkarpacki Konkurs „Literatura i Dzieci”. Zwycięzczyni była bezkonkurencyjna! Julia zachwyciła jurorów, prezentując wiersz Wandy Chotomskiej „Mazurek”. Ogromny sukces odniósł również Zespół z klasy 5, który w kategorii piosenka zajął miejsce drugie. Zespół w składzie: Emilia Paseła (śpiew) oraz Rozalia Pilch, Anita Wilk i Julia Cani’ (trio skrzypcowe) zaprezentował utwór „Walczyk szczęśliwych dzieci”.

Laureatki: Julia Cani’ – I m (recytacja), Zespół z klasy V – II m (piosenka), Jadwiga Czarnik – wyróżnienie (praca plastyczna).

Zwycięzynie wzięły udział w uroczystej Gali Laureatów, która miała miejsce w dniu 14.12.2017 r. w sali widowiskowej Wojewódzkiego Domu Kultury w Rzeszowie.

Dziewczynki otrzymały nominację do finału w Rzeszowie podczas eliminacji rejonowych, zorganizowanych 21.11.2017 roku przez Centrum Kultury w Ropczycach.

Wyróżnienie w etapie rejonowym otrzymała również Karolina Wajda.

Kolejny sukces naszych uczennic to wyróżnienie w finale dla Jadwigi Czarnik w kategorii prac plastycznych.

Jak podkreślali organizatorzy konkursu z WDK w Rzeszowie w tegorocznej, jubileuszowej, trzydziestej edycji konkursu łącznie w eliminacjach rejonowych wzięło udział około tysiąca młodych artystów w klasach 0-III oraz IV-VII. Prezentowali się w kategoriach: recytacja, piosenka oraz inscenizacja. Tym bardziej reprezentanci SP w Wiercanach i ich sukces zasługują na uznanie.

BRAWA i GRATULACJE DLA LAUREATEK!!!

Podziękowanie dla Pani Zofii Pyrdek

W listopadzie Pani Zofia Pyrdek, wieloletnia pracownica szkoły, odeszła na zasłużoną emeryturę. Pani Zosia zawsze z uśmiechem wykonywała swoje obowiązki, zawsze też starała się być drugą mamą i babcią dla wszystkich dzieci uczących się w naszej szkole. Dziękując za lata poświęcenia, za trud włożony w pracę oraz za troskę o dobre imię szkoły życzymy wielu lat w zdrowiu oraz dużo czasu na realizację swoich pasji i marzeń, których do tej pory nie mogła Pani zrealizować.

Pani Zosiu, życzymy zdrowia, szczęścia i powodzenia. Zapraszamy w odwiedziny. Drzwi szkoły i naszych serc są dla Pani zawsze otwarte.

*Dyrekcja, nauczyciele, pracownicy
oraz wszyscy uczniowie szkoły wraz z rodzicami*

Zjazd Szkolnych Kół Caritas

W środę 29 listopada uczennice z klasy VII wraz z opiekunką Szkolnego Koła Caritas uczestniczyły w Jesiennym Zjeździe Szkolnych Caritas, który odbył się w Instytucie Teologiczno-Pastoralnym w Rzeszowie.

Spotkanie prowadził ks. dr Piotr Potyrała, diecezjalny koordynator SKC. Zachęcał on opiekunów oraz wolontariuszy do zaangażowania w pomoc osobom niepełnosprawnym, chorym i ubogim, podając konkretne przykłady wolontariatu realizowanego w diecezji rzeszowskiej.

Podczas zjazdu uczniowie oraz nauczyciele ze szkół w których działają Szkolne Caritas mogli wysłuchać wystąpienia pani Agnieszki Jakubowskiej-Centnar, z I gimnazjum w Dębicy. Mówiła ona jak konkretnie mobilizować młodzież do pomagania na przykładzie własnego doświadczenia.

W czasie spotkania uczestnicy zapoznali się z propozycjami działań w ramach Szkolnych Kół Caritas. Jedną z nich jest akcja Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom czy też pomoc poprzez zbiórkę żywności do tzw. Toreb Miłosierdzia, w którą włączyli się uczniowie naszej szkoły. Dzięki temu angażują się oni w Dzieło Miłosierdzia, a tym samym uczą się wrażliwości na potrzeby bliźniego.

Szkolne Mikołajki

W dniu 6 grudnia powitaliśmy z radością długo oczekiwanego gościa – świętego Mikołaja, który przybył aby rozdać prezenty uczniom naszej szkoły. Wiele emocji towarzyszyło spotkaniu świętego Mikołaja z przedszkolakami, które szczególnie niecierpliwie wyczekiwały jego nadejścia.

Równie szczęśliwi byli obdarowani prezentami uczniowie z klas I-VII. Dziewczyny radziły sobie z odpowiedziami na pytania zadawane przez świętego Mikołaja. Każda klasa pozowała do pamiątkowego zdjęcia z tak miłym gościem, który zawsze przyjmowany jest ciepło i serdecznie przez dzieci i dorosłych.

Pod znakiem rozpoznawania swoich możliwości

Czwartoklasiści z Wiercan intensywnie rozpoczęli rok szkolny w dużej 28 osobowej klasie. Raczej się znają z dwóch trzecich z poprzedniego roku, ale teraz przecież trzeba jakoś ze sobą być.

W ramach integracji odbyli kilka wyjazdów, w których brali też udział rodzice.

Pierwszy do Teatru Maska na premierową sztukę *Teraz tu jest nasz dom*. Przedstawienie oparte na książce Barbary Gawryluk, traktowało o otwartości i tolerancji, w mądry i przystępny sposób opowiadając o współczesnej historii głównego bohatera i jego domu. Nazywając świat widziany oczami dziecka, ukazywało też problemy z odnalezieniem się w nowej rzeczywistości, poszukiwaniu własnej tożsamości i akceptacji. Uczniom ten temat

bardzo się spodobał, wszak sami znaleźli się w nowej klasie. Nie spodziewali się też, że obok aktorów na scenie mogą wystąpić kukiełki. Zaraz po wyjściu z teatru złożyli wizytę w Muzeum Dobranoczek, aby tam zachwycić się znanymi bardziej lub mniej postaciami z bajek. Furorę zrobił Miś Uszatek oraz Bolek i Lolek.

Kolejną wycieczkę polonistyczną zaplanowaliśmy do Muzeum Marii Konopnickiej w Żarnowcu, które w listopadzie obchodziło 60 lat istnienia. Czasy znanej poetki, pisarki przybliżyła wystawa czasowa ukazująca jej twórczość i działalność społeczną. Zdobyta w ten sposób wiedza rozbudziła zainteresowanie dorobkiem Marii Konopnickiej i zaowocowała codziennym głośnym czytaniem w klasie baśni *O krasnoludkach i sierotce Marysi*. Jest nawet plan, aby wystawić ją na scenie. Zanim jednak dotarliśmy do Muzeum w Żarnowcu czekała nas nie lada gratka, mianowicie warsztaty w Fabryce Czekolady w Korczynie. Pijalnia jest urządzona w stylu „starej fabryki”. Rury, zawory, elementy podświetlane i ruchome fascynują nie tylko dzieci. Pod jedną ze ścian bez przerwy pracuje ogromna czekoladowa fontanna – marzenie wielu! Każdy wykonał czekoladę, i inne laski o niepowtarzalnym smaku, dowiedział się wszystkiego o tym smakołyku, mógł też skosztować wielu specjałów. Jakoś udało się wyjść bez opresji po tym zasłodzeniu i wrócić szczęśliwie do domu.

Najwięcej emocji wzbudził jednak ostatnio obejrzany film *Coco*, na który z racji Mikołajek wybraliśmy się do kina Zorza. Reżyser stanął na wysokości zadania. Oglądaliśmy przepiękną, wzruszającą i pouczającą animację, która zostanie w naszej pamięci na długo. Nie kryliśmy łez wzruszenia, kiedy Miguel – główny bohater wędruje w zaświaty w poszukiwaniu swojego dziadka. Wierzy, że osiągnie cel i podejmuje wyzwanie. Marzenia się spełniają.

Bogumiła Stec-Świdarska

Niepodległa ma 100 lat!

11 grudnia 2017 r. TMJP zainicjowało wydarzenie związane z obchodami 100 rocznicy Niepodległości. Dyrektor szkoły wraz z całą społecznością: nauczycielami, uczniami dokonał otwarcia wystawy poświęconej Józefowi Piłsudskiemu w 150 rocznicę jego urodzin. Po uroczystym złożeniu biało-czerwonych kwiatów, młodzież wysłuchała prelekcji w wykonaniu dziewcząt z TMJP, dotyczącej czasu dzieciństwa i młodości Marszałka. Oby Jego słowa: *Naród, który nie szanuje swej przeszłości nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości* – zapadły nam głęboko w pamięć i stały się nie tylko przestroga, ale i inspiracją do poznawania swoich korzeni i pielęgnowania tradycji.

Inf. wł.

Członkowie TMJP wzięli udział w spektaklu teatralnym *Romeo i Julia* w ramach Festiwalu Teatru Nowych Form w Teatrze Maska. Sztuka pełna magii, emocji i zaskakujących zwrotów akcji bardzo podobała się młodemu widzom. Dodatkowym atutem spektaklu była piękna aranżacja muzyczna oraz niezwykła oprawa scenograficzna. Na zakończenie publiczność spotkała się z aktorami i reżyserem, którzy dzielili się „na gorąco” odczuciami z zaprezentowanego przedstawienia. Widzowie poznali motywy aktorskich interpretacji poszczególnych ról dzieła Szekspira. Było to bardzo pouczające spotkanie.

Spotkanie z aktorami i reżyserem po spektaklu *Romeo i Julia*.

Szkolenie grupy mediatorów rówieśniczych w ramach projektu KSW

Dziewczyny z koła mediatorów rówieśniczych z Podkarpackim Kuratorem Oświaty Małgorzatą Rauch oraz szefem Mediatorów Zawodowych Jerzym Słiwą.

Koło mediatorów rówieśniczych działające od roku w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwierzycach razem z opiekunką B. Stec-Świderską uczestniczyło w III Kongresie Mediatorów Rówieśniczych w Rzeszowie. Spotkanie było okazją do poszerzenia wiedzy w zakresie mediacji oraz podglądania warsztatu pracy innych kół działających na Podkarpaciu. Młodzi ludzie mieli okazję zobaczyć symulację mediacji prowadzoną przez rówieśników, wziąć udział w warsztatach doskonalących oraz wysłuchać wykładów profesjonalistów. Nasze województwo wiedzie prym, jeśli chodzi o liczbę kół funkcjonujących w szkołach oraz przeszkolonych dorosłych mediatorów. W czasie zajęć uczestnicy Kongresu dyskutowali o idei mediacji w szkołach, rozmawiali o swoich marzeniach związanych z mediacjami, opracowywali kartę zgłoszeń. Spotkali znanych przedstawicieli świata mediacji: Jerzego Słiwę szefa mediatorów zawodowych czy Annę Ficek – wiceprezesa Fundacji Formy. Wśród zaproszonych gości była pani Małgorzata Rauch Podkarpacki Kurator Oświaty, która bardzo sprzyja idei mediacji w szkołach.

W naszej gminie poprzez realizację projektu Surfer nie hejter prowadzonego przez Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców powstały też takie koła w innych szkołach tj. w Nockowej, Wiercanach i Olchowej.

Bogumiła Stec-Świderska

Narodowe czytanie „Wesela” z Towarzystwem Miłośników Języka Polskiego

W tym roku TMJP, które działa od 5 lat w gimnazjum jako koło naukowe, rozbudzając zainteresowanie językiem polskim, zorganizowało trzyetapowy konkurs poświęcony Stanisławowi Wyspiańskiemu i jego *Weselu*. Zmagania rozpoczęły się już w październiku. Etap pierwszy pisemny przeznaczony był dla wszystkich uczniów gimnazjum i dotyczył umiejętności poprawnościowych. Wyłonieni tą drogą najlepsi (4 przedstawicieli na klasę) kontynu-

owali rozgrywki na etapie ustnym, który odbywał się z udziałem publiczności. Zadania dotyczyły twórczości autora *Wesela* i były bardzo różnorodne, jak i dziedziny, w których realizował się Wyspiański. Uczestnicy otrzymali wcześniej stosowne materiały. Ich dokładne zrozumienie i przyswojenie dawało szansę wygranej. Widzowie też mogli popisać się wiedzą i otrzymać nagrodę, jeśli uważnie słuchali co dzieje się na forum.

Etap III okazał się najbardziej pasjonujący. Otóż zadaniem uczestników – przedstawicieli 6 klas – było przygotowanie jednej wylosowanej wcześniej sceny z *Wesela*. W tej konkurencji uczniowie spisali się na medal. Atmosfera wesela udzieliła się nam wszystkim, a to za sprawą scenografii, barwnych strojów, przyspiewek, czy wreszcie chocholego tańca. Najlepsza okazała się 3a, choć inni też nie ustępowali. W nagrodę otrzymali książki z kancelarii prezydenta z oryginalną pieczęcią upamiętniającą narodowe czytanie *Wesela* oraz pojadą z opiekunką koła B. Stec-Świderską na film *Gwiezdne wojny*. Gratulujemy! Organizatorkom z TMJP dziękujemy za emocjonujący konkurs.

Inf. wł.

Święto Patrona Szkoły

„Idźmy naprzód z nadzieją” – pod takim hasłem obchodzono w dniu 16 października 2017 r. Święto Patrona Szkoły oraz Dzień Edukacji Narodowej w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwierzycach. W tym niezwykle ważnym dla szkoły wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz gminnych, instytucji oświatowych i kulturalnych, przedstawiciele Rady Rodziców, nauczyciele, pracownicy oraz cała społeczność szkolna. Jak co roku uroczystość rozpoczęła się Mszą św. w Kościele Parafialnym w Nockowej. Dalsza część obchodów odbyła się w szkole. Tradycyjnie tego dnia uczniowie odśpiewali hymn państwowy oraz hymn szkoły. Następnie delegacje złożyły kwiaty i znicze pod tablicą Patrona.

W części artystycznej młodzież zaprezentowała montaż słowno-muzyczny zatytułowany „Idźmy naprzód z nadzieją” Przesłano drogę zapytania Polaka – od narodzin Wadów aż po jej kres – prezentując fragmenty jego wspomnień, myśli i poezji oraz utwory polskich wieszczów, na których wzrastał i które towarzyszyły mu przez całe życie. Zawierzenie Matce Bożej było myślą przewodnią montażu słowno-muzycznego tak jak całego pontyfikatu papieża Polaka.

Podczas uroczystości nie zabrakło też wyrazów wdzięczności i uznania dla nauczycieli i pracowników szkoły. Przedstawiciele Samorządu Szkolnego i Rady Rodziców złożyli życzenia nauczycielom i pracownikom, przekazując na ręce pana dyrektora kwiaty i podziękowania za troskę, życzliwość, a przede wszystkim za trud włożony w kształcenie i wychowanie młodzieży.

Jolanta Franczyk

Idziesz przez świat i światu dajesz kształt przez twoje czyny
(Stanisław Wyspiański)

Stanisław Wyspiański – autoportret

Wspólne Czytanie „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego z okazji 110. rocznicy śmierci artysty

W czasach współczesnych moda jest na różnego rodzaju akcje np. promujące zdrowy styl życia oraz czytelnictwo jak choćby „Cała Polska czyta dzieciom”, „Noc bibliotek”, „Czytam sobie”, „Narodowe czytanie” i wiele innych mających na celu wykształcanie w odbiorcach stałych nawyków na zdrowie i na czytanie. Akcji tych jest o wiele za dużo, więc należy mądrze wybierać bo wszelki nadmiar szkodzi. Uczestnictwo w kulturze powinno być stałym nawykiem jak również dbanie o kulturę języka, zdrowie duszy i ciała, a okazywanie sobie nawzajem troski, życzliwości i miłości to główne zasady zdrowego życia. Obcowanie zaś z dobrą sztuką (np. muzyką, teatrem czy dobrą książką) uwarunkowuje człowieka na piękno, na drugiego człowieka i cały świat.

Mistrzem dobrej i pięknej sztuki był Stanisław Wyspiański „Człowiek o wielu talentach, uparty, konsekwentny. Jeden z tych, którzy nie przyzwyczajają się do rzeczywistości zastanej, za wszelką cenę chcą ją zmieniać”.

Stanisław Mateusz Ignacy Wyspiański urodził się 15 stycznia 1869 roku jako pierworodny syn rzeźbiarza i fotografa Franciszka Michała Wyspiańskiego i Marii z Rogowskich, zmarł 28 listopada 1907 roku mając zaledwie 38 lat. Pochowany jest w kościele na Skalce w Krakowie. Był człowiekiem wszechstronnie wykształconym. Studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim na wydziale filozofii, gdzie uczęszczał na wykłady z historii sztuki, historii i literatury. Studiował także sztuki plastyczne w Szkole Sztuk Pięknych w Krakowie, gdzie był uczniem Jana Matejki jak również odbył studia malarskie w Paryżu.

Malarz, pisarz, scenograf, reżyser teatralny, grafik, ilustrator, typograf, rekonstruował cenne witraże kościołów krakowskich oraz polichromię Kościoła Mariackiego i Kościoła Franciszkanów. Opracował projekt przebudowy Wawelu pod nazwą Wawel Akropolis nawiązując do antyku. Niestety pracę nad projektem przerwała ciężka choroba.

Artysta wszechstronny i obdarzony niespotykaną wyobraźnią. Twórca scenografii, utworów literackich, wzruszających portretów i zapierających dech w piersiach witraży oraz najważniejszych dramatów narodowych min. „Warszawianka”, „Noc listo-

padowa”, „Kłątwa”, „Wyzwolenie”, „Legion” „Bolesław Śmiały”, „Zygmunt August”, „Powrót Odysa” i „Wesele”.

Przedmiotem jego twórczości był zazwyczaj Kraków, a bohaterami krakowianie. Tę zasadę zauważamy w „Weselu” napisanym pod wpływem autentycznych wydarzeń.

20 listopada 1900 r. po zaślubinach w Kościele Mariackim w Krakowie, we wsi Bronowice odbyło się wesele Jadwigi Mikołajczykówny córki bronowickiego gospodarza z Lucjanem Rydlem poetą z Krakowa. Wśród wielu gości na weselu tym był obecny S. Wyspiański ówczesny znany artysta krakowski, przyjaciel Pana Młodego, człowiek o rodzinnych tradycjach niepodległościowych, któremu drogie było imię Polska. I to wesele Jadwigi i Lucjana było inspiracją do napisania znanego dramatu narodowego pt. „Wesele” wydanego i wystawionego na scenie już w 1901 r.

Z inicjatywy Gminnej Biblioteki Publicznej w Iwierzycach w dniu 30.11.2017 r. w Bibliotece młodzież gimnazjum pod kierunkiem P. Moniki Wróbel nauczyciela, nasi znani gminni aktorzy oraz nauczyciele naszej gminy czytali „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego. Prezentacja dramatu odbyła się także w sali Ochotniczej Straży Pożarnej w Olimpowie (10 grudnia), gdzie zostaliśmy zaproszeni przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Olimpów i przyjęci przez mieszkańców bardzo gościnnie i życzliwie oraz w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwierzycach (13 grudnia) dla całej społeczności Gimnazjum.

To nasze wspólne czytanie okazało się dla naszej małej Gminnej społeczności dużym wydarzeniem kulturalnym. Na uwagę zasługuje fakt, że udało się zaangażować 22 osoby z różnych środowisk i razem wspólnie spędzić CZAS, a czas to CZUŁOŚĆ, ZACHWYT, AKCEPTACJA I SZACUNEK.

Obsada:

Panna Młoda – Anna Franczyk
Pan Młody – Dawid Rachwałski
Ksiądz – ks. Grzegorz Guziar
Gospodarz – Jakub Klimek
Czepiec – p. Franciszek Gnacek
Radczyni – P. Stanisława Gnacek
Klimina – p. Bożena Kisiel
Dziennikarz – Mikołaj Ligęzka
Żyd – Kamil Ożóg
Rachel – Amelia Ochał
Poeta – Igor Patro
Kasper – Dominik Bielak
Hanka – Dominika Wytrwał
Jasiek – Patryk Kościak
Zosia – Gabriela Kot
Maryna – Patrycja Charchut
Isia – Iwona Piczak
Chochół – Dawid Gubernak

Współczesny taniec chochoła wykonały:

Natalia Pękala
Aleksandra Szeliga
Martyna Wojton

Muzykant:

Paweł Pasela

Wszystkim składamy serdeczne podziękowania za zaangażowanie w przygotowanie widowiska, którego organizatorami była Gminna Biblioteka Publiczna oraz Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwierzycach.

Lucyna Majka
Monika Wróbel

Literatura i Dzieci – „Dzień bez komputera”

Podkarpacki Konkurs Literatura i Dzieci, którego hasło tegoroczne brzmiało „Dzień bez komputera” rozpoczął się 8 listopada 2017 r. etapem gminnym w Ośrodku Kultury w Wiercanach. Tegoroczna tematyka dotyczyła alternatywy spędzania wolnego czasu bez komputera – jak może wyglądać dzień spędzony bez ekranów multimedialnych. Konkurs zachęcał do poszukiwania pomysłów w twórczości literackiej dla dzieci i młodzieży.

Celem konkursu było upowszechnianie i zachęcanie do czytania książek, popularyzacja literatury dziecięcej, inspirowanie do poszukiwań nowych form pracy artystycznej i wychowawczej, rozwijanie wyobraźni i spontaniczności, promocja dokonań artystycznych dzieci oraz konfrontacja warsztatu instruktora-pedagoga.

Powołana przez organizatora komisja w składzie: Małgorzata Pięta, Maria Nowak i Sebastian Stachurski po wysłuchaniu 46 prezentacji i obejrzeniu 58 prac plastycznych biorąc pod uwagę: dobór repertuaru, interpretację, kulturę słowa, kreacje aktorskie, technikę wokálną, opra-

Ligezka – SP w Bystrzycy, Cezary Mikoda – SP w Bystrzycy, Kinga Sowińska – SP w Olchowej

II – Kategoria wiekowa

Piosenki: Zespół z kl. V – SP w Wiercanach

Recytacje: Marta Mucha – SP w Iwierzycach, Karolina Wajda – SP w Wiercanach, Natalia Kisiel – SP w Iwierzycach, Julia Cani’ – SP w Wiercanach, Szymon Błachuta – SP w Olchowej, Martyna Żuczek – SP w Nockowej

Prace plastyczne: Dawid Skóra – SP w Iwierzycach, Kamila Drelich – SP w Iwierzycach, Natalia Antosz – SP w Iwierzycach, Michał Chrzan – SP w Iwierzycach, Krzysz-

tof Malski – SP w Bystrzycy, Cezary Mikoda – SP w Bystrzycy, Kinga Sowińska – SP w Olchowej

W eliminacjach rejonowych, które odbyły się 21 listopada br. w Centrum Kultury w Ropczycach w I kategorii – Recytacje: wyróżnienie otrzymali Jakub Filippek – SP w Iwierzycach oraz Emilia Pasko – SP w Bystrzycy. W II kategorii – Recytacje: Julia Cani’ – SP w Wiercanach oraz w kategorii Piosenki: Zespół z kl. V ze SP w Wiercanach zostali nagrodzeni, a wyróżnienie za recytacje otrzymali Martyna Żuczek – SP w Nockowej i Karolina Wajda – SP w Wiercanach.

Laureaci nagrodzeni zakwalifikowali się do udziału w eliminacjach finałowych Podkarpackiego Konkursu Wojewódzkiego, który odbył się w dniach 5 i 6 grudnia w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie. W finale Julia Cani’ – SP w Wiercanach zdobyła I miejsce w kategorii Recytacje, natomiast w kategorii Piosenki – Zespół z kl. V ze SP w Wiercanach zdobył II miejsce. W kategorii praca plastyczna II nagrodę zdobyła Emilia Kwaśny ze SP w Iwierzycach, natomiast wyróżnione zostały: Dominika Drelich ze SP w Iwierzycach, Jadwiga Czarnik ze SP w Wiercanach i Wiktoria Mikiera ze SP w Bystrzycy. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali upominki w postaci książek za udział w eliminacjach finałowych, które zostały ufundowane przez Dyrektora Wojewódzkiego Domu Kultury.

Gala konkursu odbyła się 14 grudnia. W koncercie wzięli udział laureaci pierwszych miejsc z konkursu finałowego.

Wszystkim młodym wykonawcom serdecznie dziękujemy i zapraszamy do udziału w konkursie za rok.

Ewa Klimek

wę muzyczną, oprawę plastyczną, prawdziwość wypowiedzi, ogólny wyraz artystyczny, wartość plastyczną oraz poziom techniczny prac – wytypowała do eliminacji rejonowych następujące osoby:

I – Kategoria wiekowa

Piosenki: Oliwia Dulla i Dominika Drelich – SP w Iwierzycach, Joanna Dryja – SP w Bystrzycy

Recytacje: Paula Mazan – SP w Olchowej, Jakub Filippek – SP w Iwierzycach, Emilia Pasko – SP w Bystrzycy, Jakub Depa – SP w Bystrzycy

Prace plastyczne: Zuzanna Darlak – SP w Iwierzycach, Emilia Kwaśny – SP w Iwierzycach, Marcelina Żuczek – SP w Iwierzycach, Oliwia Dulla – SP w Iwierzycach, Magdalena Rachwańska – SP w Iwierzycach, Dominika Drelich – SP w Iwierzycach, Jakub Fafara – SP w Bystrzycy, Maja

tof Malski – SP w Bystrzycy, Wiktoria Mikiera – SP w Bystrzycy, Rafał Mik – SP w Bystrzycy, Filip Wiater – SP w Bystrzycy, Jadwiga Czarnik – SP w Wiercanach, Amelia Wojda – SP w Wiercanach.

„Chcę Panu Śpiewać”

21 listopada 2017 r. w GOK w Wiercanach odbył się finał XVII Powiatowego Przeglądu Pieśni i Piosenki Religijnej „Chcę Panu Śpiewać”. W tym roku organizatorami byli: Parafia Rzymsko-Katolicka w Olchowej, Klasztor Braci Mniejszych Kapucynów w Sędziszowie Młp. oraz GOK w Wiercanach. Patronat honorowy objął Starosta Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego, zaś patronatem medialnym zajęło się Katolickie Radio Via z Rzeszowa oraz Wiadomości Iwierzkie. Konkurs obejmuje dzieci i młodzież z gmin Ropczyce, Sędziszów Młp., Ostrów, Wielopole Skrz. oraz Iwierzycze.

Przesłuchania uczestników powiatowych odbyły się 21 listopada w Wiercanach natomiast Koncert Laureatów odbył się 26 listopada (niedziela) o godz. 15:30 w Klasztorze Braci Mniejszych Kapucynów w Sędziszowie Młp. Występ zgromadził dużą publiczność, która gromkimi brawami nagradzała młodych artystów. Koncert Laureatów rozpoczął przywitaniem Gwardian br. Stanisław Szlosek wspólnie z dyrektorem GOK w Wiercanach Martą Zdziełło, po czym głos zabrał wójt gminy Iwierzycze Bogusław Mucha.

Wykonawców słuchała i oceniała komisja w składzie: br. Paweł Kaim, ks. Kazi-

mierz Winnicki, Piotr Mazurkiewicz, Przemysław Przywara.

I KATEGORIA WIEKOWA:

PRZEDSZKOLA + ZERÓWKA

Nagroda: Publiczne Przedszkole im. Wandy Chotomskiej z Kozodrzy, opiekun Anna Róg

II KATEGORIA WIEKOWA:

SZKOŁA PODSTAWOWA KLASA I-IV

Soliści:

1 miejsce: Magdalena Bachórz – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Skrzyszowie, opiekun Anna Książek – Pięta

2 miejsce: Martyna Bieszcz – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Skrzyszowie, opiekun Anna Książek – Pięta

3 miejsce: Anna Mosior – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Skrzyszowie, opiekun Anna Bochenek

Duety, tria:

1 miejsce ex aequo: Trio ze SP w Ociece (Olga Perlik, Aleksandra Podkowa, Izabela Baran), opiekun Edyta Szpara oraz Duet z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kozodrzy (Patrik Bieś, Alicja Szymaszek), opiekun Maria Żuczek

Zespoły:

Nagroda: Zespół z kl. III – Zespół Szkolno-Przedszkolnego w Skrzyszowie, opiekun Anna Książek – Pięta

III KATEGORIA WIEKOWA:

SZKOŁA PODSTAWOWA KLASA V-VII

Soliści:

1 miejsce: Aleksandra Sala – SP w Ostrowie, opiekun Grażyna Ferfecka

2 miejsce: Aleksandra Chmura – SP w Woli Ocieckiej, opiekun Artur Skubis

Zespoły:

Nagroda: Zespół z kl. V – SP w Wiercanach (Julia Cani, Emilia Pasela, Rozalia Pilch, Anita Wilk), opiekun Halina Gunia

IV KATEGORIA WIEKOWA:

GIMNAZJUM – SZKOŁA ŚREDNIA

Soliści:

1 miejsce: Patrycja Perlik – Gimnazjum w Ociece, opiekun Ryszard Niewiarowski

2 miejsce: Paulina Gnacek – Gimnazjum w Iwierzycach, opiekun Paweł Pasela

3 miejsce ex aequo: Amelia Wilk – Gimnazjum w Iwierzycach, opiekun Paweł Pasela oraz Aleksandra Khusek – Gimnazjum w Ostrowie, opiekun Grażyna Ferfecka

Bardzo pozytywny odbiór konkursu utwierdza nas w przekonaniu, że jest to słuszna i potrzebna inicjatywa. W tym miejscu chcemy gorąco podziękować za wszelkie wsparcie finansowe, rzeczowe czy też medialne – dzięki temu udało się ufundować upominki dla laureatów, co jak wszyscy wiemy jest elementem mocno motywującym. Chcemy na końcu złożyć podziękowania młodym artystom, ale także ich opiekunom, którzy często bezinteresownie poświęcają swój czas, aby pomóc w przygotowaniach do konkursu – bez Was nie udało by się – BARDZO DZIĘKUJEMY!!!

Zbigniew Skworzec

Wróżby andrzejkowe

Jak obyczaj stary każe

Andrzej wróżby niesie w darze.

But za progiem przyszłość zdradzi

i w zabawę nas wprowadzi.

W wigilię św. Andrzeja prześcigano się w pomysłach, by z najróżniejszych oznak wyczytać swoją przyszłość. Tradycje wróżb andrzejkowych przetrwały do naszych czasów. Obecnie są wesołym spotkaniem towarzyskim i wspaniałą zabawą, dzięki niej możemy kultywować obyczaje, bowiem to, co stare w tradycji andrzejkowej, harmonijnie spleta się z tym, co w naszej kulturze nowe, po to, by łączyć wszystkich na wspólnej zabawie. Wróżby pobudzają wyobraźnię dziecięcą, uczą kreatywności, pozwalają oderwać się od rzeczywistości i przenieść w świat marzeń i fantazji.

Również nas św. Andrzej wprowadził w świetny nastrój na zabawie andrzejkowej, która miała miejsce 22 listopada w Gminnym Ośrodku Kultury w Wiercanach. Tego wieczoru na dzieci i młodzież czekało wiele atrakcji: wróżby przygotowane przez

nasze wróżki, liczne konkursy oraz zabawy, nie mogło również zabraknąć dyskoteki przy światłach, a także delektowania się licznymi smakołykami i zimnymi napojami. Uczestnicy zapoznali się z polskimi zwyczajami i tradycjami, a wróżby dostarczyły im wiele atrakcji. Z radością można było obserwować, jak maluchy oraz młodzież wspólnie potrafią się bawić. Zabawa minęła wszystkim miło i bardzo szybko. Dzieci

mogły się przekonać, że tradycyjne „Andrzejki” to przede wszystkim dobra zabawa, której u nas nie zabrakło. Zadowoleni i pełni wrażeń po skończonej imprezie wrócili do swoich domów pełni wiary, że spełni im się to, co wywróżyli sobie tego magicznego wieczoru, zabawy, radości oraz uśmiechu było wiele i wszyscy z utęsknieniem czekają już na następne andrzejkowe wróżby.

Ewa Klimek

Mikołajkowe przedszkole

5 grudnia 2017 roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Wiercanach było niezwykle gwarnie i radośnie. Przybyły dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych z terenu Gminy na zabawy i tańce, które profesjonalnie prowadzili animatorzy z Animinka. Impreza przebiegała w serdecznej atmosferze. Dzieci chętnie uczestniczyły w inicjowanych zajęciach, do których zostały wykorzystane wytwornice śniegu, dymu i baniek mydlanych. Tegoroczne spotkanie mikołajkowe zostało zorganizowane można by rzec w starym stylu, zatem nie mogło zabraknąć Mikołaja, który

przybył na spotkanie z najmłodszymi z dalekiej Laponii, by się z nimi pobawić i porobić sobie pamiątkowe zdjęcia. Atrakcją w oczekiwaniu na Mikołaja był popcorn, aby go otrzymać dzieci musiały cierpliwie wystać w długiej kolejce. Później Mikołaj się z nami pożegnał i pojechał w dalszą drogę. Będzie-

my go wypatrywać za rok, aby przyjechał, gdyż słowa podziękowania i radosne buzie najmłodszych to wspaniała nagroda dla organizatorów. I tak zabawa mikołajkowa dobiegła końca, a dzieci z wymalowanymi na twarzach uśmiechami wróciły do szkół i przedszkoli pełne wrażeń.

Dziękujemy przy tej okazji pani animatore, która wspaniale potrafi bawić się z dziećmi, zawsze ma nowe, fajne pomysły i doskonale wie jak uprzyjemnić wspólnie spędzone chwile. Dziękujemy za zaangażowanie.

Ewa Klimek

Zdzisław Goś – wspomnienie

2 października bieżącego roku na cmentarzu parafialnym w Nockowej pożegnaliśmy cenionego lekarza i szlachetnego człowieka Zdzisława Gosia. W ostatniej drodze, w pięknym słońcu, towarzyszyła Mu rodzina, tłumy przyjaciół, znajomych i pacjentów.

Zdzisław Goś urodził się 17 marca 1954 r. w Żółkiewce. Szkołę podstawową ukończył w rodzinnej wsi Sobieska Wola na Lubelszczyźnie. Jako dziecięciem bardzo przeżył śmierć ojca Tadeusza, rolnika, członka AK. Nastąpienie uczęszczał do Liceum Ogólnokształcącego w Wysokim (pow. Krasnostaw). Pomimo ciężkich warunków materialnych uczył się bardzo dobrze. W 1973 r. z wyróżnieniem zdał maturę i dostał się na wymarzony wydział lekarski Akademii Medycznej w Lublinie. W tym czasie mama Aleksandra z d. Flis przeprowadziła się z Sobieskiej Woli do miejscowości Czernichyn koło Hrubieszowa. W 1980 r. ukończył studia uzyskując tytuł lekarza medycyny. Od 1 października 1980 r. rozpoczął pracę w Zespole Opieki Zdrowotnej w Ropczycach gdzie przepracował do września bieżącego roku – łącznie 37 lat.

Pracował kolejno jako lekarz przemysłowej służby zdrowia (kierownik Przychodni Przykładowej przy Cukrowni w Ropczycach), kierownik ośrodka zdrowia w Bystrzycy, kierownik ośrodka zdrowia w Iwierzycach, dwukrotnie był dyrektorem ZOZ w Ropczycach, a także zastępcą dyrektora ZOZ do spraw lecznictwa.

Od 02.01.2003 r. do 30.04.2004 r. był dyrektorem Departamentu Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej w Urzędzie Marszałkowskim w Rzeszowie.

Równocześnie doskonalił się zawodowo. W 1987 r. uzyskał specjalizację pierwszego stopnia z chorób wewnętrznych. Odbił szereg szkoleń z zakresu organizacji i ochrony zdrowia.

Funkcje administracyjne umiał łączyć z pracą zawodową.

Był lekarzem sumiennym i zdyscyplinowanym. Większość swojego czasu spędzał w gabinecie lekarskim służąc swoim pacjentom fachową pomocą i dobrym słowem. Ogromną satysfakcję przynosiła mu praca w pogotowiu ratunkowym, jednak przez ostatnie lata ze względu na stan zdrowia musiał z niej zrezygnować. Jako przełożony miał koleżeński stosunek do swoich współpracowników i podwładnych co sprawiało, że był przez nich bardzo ceniony i lubiany.

Już od wczesnych lat szkoły podstawowej aktywnie włączał się w działalność społeczną. W trakcie studiów działał w wielu organizacjach studenckich. Był członkiem Rady Uczelnianej, klubu Medyk – prowadził radio studenckie, organizował spływy kajakowe, koncerty, projekcje filmów, był szefem uczelnianej komisji stołowej.

Zdzisław Goś był urodzonym samorządowcem. Czynnie uczestniczył w życiu społecznym naszego regionu. Od 1990-1998 przez dwie kadencje był radnym Rady Gminy Iwierzyce, od 1994-1998 delegatem gminy do Sejmiku Wojewódzkiego, od 1998 radnym Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego (przewodniczącym Komisji ds. Zdrowia, Rodziny i Pomocy Społecznej), członkiem Rady Lekarskiej Okręgowej Izby Lekarskiej w Rzeszowie. Aktywnie współpracował z organizacjami pozaparlamentarnymi, a przede wszystkim ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Ropczycach i Społecznym Komitetem Ochrony Zdrowia. Czynnie uczestniczył w pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy przedakcesyjnych. Osiągnięciem na tym polu było uruchomienie zakładu opiekuńczo-pielęgnacyjnego w Sędziszowie Młp. Od wielu lat działał w Fundacji im. Św. Ojca Pio zajmującej się pozyskiwaniem funduszy na rzecz szpitala w Sędziszowie Młp.

Za swą ciężką i wzorową pracę był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany. Jako doskonały fachowiec i osoba ciesząca się ogromnym zaufaniem w 2002 roku zdobył tytuł „Menadżer Ochrony Zdrowia” województwa podkarpackiego.

go. W 2004 roku został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a w 2010 roku otrzymał tytuł „Zasłużony dla Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego” za wybitne zasługi w działalności samorządowej i społecznej.

26 sierpnia 1978 r. poślubił Wiesławę z d. Antosz (farmaceutkę, mieszkankę Wiercan), którą poznał w czasie studiów i przeprowadził się z Lubelszczyzny na Podkarpacie. Przez cztery lata wraz z żoną mieszkali w Ropczycach. W tym czasie urodziło im się dwoje dzieci – córka Aleksandra i syn Marcin. Od 1984 r. zamieszkali w Iwierzycach. W 1992 roku na świat przyszła córka Anna. Zdzisław był najukochańszym mężem i najwspanialszym ojcem. Jako troskliwy dziadziu z wielką radością zajmował się trójką wnucząt – Mikołajem, Ignacym i Antoniną. Swoją rodzinę kochał nade wszystko i poświęcał jej każdą wolną chwilę.

Był człowiekiem serdecznym i bardzo towarzyskim. Miał specyficzne poczucie humoru i zawsze mówił to, co myślał.

Od wielu lat zmagał się z ciężką chorobą serca. Kilkakrotnie był hospitalizowany. Nie potrafił biernie odpoczywać i „zwolnić tempa”. Za każdym razem gdy tylko poczuł się lepiej natychmiast wracał do pracy i rzucał się w wir obowiązków. Do samego końca był osobą niezwykle energiczną. Z pewnością wpływ na Jego stan zdrowia miała tragiczna śmierć najmłodszej córki Anny w 2015 r.

Zdzisław posiadał wiele zainteresowań, na bieżąco śledził sprawy polityczne i historię najnowsza. Pasjonował się sportem. Z ogromnym entuzjazmem oglądał boks i piłkę nożną.

Odszedł niespodziewanie 30 września 2017 roku, za młodo i za wcześnie, pozostawiając kochającą rodzinę i wiernych pacjentów.

(red.)

Przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia w ŚDS w Wiercanach

Jak co roku grudzień jest w naszej placówce bardzo pracowitym miesiącem. Przygotowania do zbliżających się świąt Bożego Narodzenia widać na każdym kroku.

Pierwszym elementem wprowadzającym nas w magiczny świąteczny nastrój była komedia romantyczna „Listy do M.3”, którą mogliśmy obejrzeć w kinie „Jedność” w Sędziszowie Małopolskim dzięki ofiarności Państwa Danuty i Aleksandra Bentkowskich.

5 grudnia w odpowiedzi na zaproszenie Szkoły Podstawowej w Boreczku razem z uczniami klasy VII wzięliśmy udział w warsztatach plastycznych. Motywem przewodnim zajęć było wspólne przygotowywanie

Grudzień to przede wszystkim przygotowania do spotkania świąteczno-noworocznego, które w tym roku odbyło się 14 grudnia w sali GOK w Wiercanach (fotoreportaż na stronach kolorowych). Nasi uczestnicy od dłuższego czasu pracują nad tym, aby tegoroczne przedstawienie jasełkowe było wyjątkowe. Tym razem postawiliśmy na innowacyjność. Nasz scenariusz odbiega od tradycyjnej konwencji jasełkowej, ale cały czas podkreśla jak ważne jest kultywowanie tradycji świątecznych na

stroików bożonarodzeniowych. Podczas warsztatów mogliśmy nauczyć się nowych technik wykonywania oraz zdobienia ozdób świątecznych. Praca przebiegała bardzo sprawnie, wszystkim dopisywał wyśmienity humor, a w sali panowała przyjazna, świąteczna atmosfera.

Boże Narodzenie to czas, w którym każdy z nas ma wewnętrzną potrzebę pomagania innym, zwłaszcza tym potrzebującym, dlatego już po raz trzeci postanowiliśmy wziąć udział w projekcie „Szlachetna paczka”. Ta inicjatywa cieszy się ogromnym zaangażowaniem uczestników i pracowników naszej placówki. Każdy według swoich możliwości dokłada swoją pieniężną cegiełkę, aby razem uzbierać większą kwotę, którą przekażemy na ten szczytny cel. Mamy nadzieję, że i w tym roku pobijemy rekord naszej zeszłorocznej zbiórki. Na dzień dzisiejszy jesteśmy na dobrej drodze.

całym świecie. Również w pracowniach terapii zajęciowej praca wre. Pod okiem terapeutów przygotowywane są piękne ozdoby świąteczne, które podarowaliśmy naszym gościom podczas spotkania świąteczno-noworocznego.

Tuż przed świętami planujemy zorganizować spotkanie wigilijne. Będzie to czas, kiedy usiadziemy przy wspólnym stole, zastanowimy się nad tym, o czym często zapominamy w pośpiechu dnia codziennego. Ubierzemy choinkę, zaśpie-

wamy kolędy i połamiemy się opłatkiem składając sobie życzenia. Tym pozytywnym akcentem rozpoczniemy również świętowanie Bożego Narodzenia w naszych domach i rodzinach.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia, składamy wszystkim czytelnikom serdeczne życzenia: spokojnych i rodzinnych Świąt oraz wszelkiej pomyślności w nadchodzącym 2018 roku.

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.psonisedziszowmlp.pl oraz fanpage'u na portalu społecznościowym Facebook, gdzie na bieżąco można śledzić działalność naszej placówki.

Joanna Kuraś, Adam Strączek

Rozmowa z Teresą Pamułą, dyrektorem Podkarpackiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Rzeszowie

– Pani Dyrektor, jakie działania były priorytetowe dla ARiMR w 2017 roku?

– Każde z wdrażanych działań było dla nas ważne, ale cały czas skupiamy się głównie na projektach dotyczących rolników rozpoczynających działalność rolniczą oraz planujących poprawić konkurencyjność swoich gospodarstw. Ważną kwestią jest również wsparcie inwestycji na obszarach Natura 2000 oraz przywracanie potencjału po klęskach i zapobieganie ich skutkom. Na spore pieniądze mogły liczyć też nowe grupy i organizacje producentów oraz młodzi rolnicy. Jednak dla większości podkarpackich rolników najważniejsze są działania związane z realizacją płatności do gruntów rolnych, bo to one decydują o opłacalności gospodarowania. Wypłacane są już po raz trzynasty, a pracownicy Podkarpackiego Oddziału Regionalnego ARiMR zrobili wszystko, aby rolnicy, pieniądze z Unii otrzymali szybko i bez utrudnień. Zaliczki w wysokości 70 proc. kwoty dopłat za 2017 rok zaczęliśmy wypłacać już od 16 października. Ostatni rolnicy otrzymują je do końca listopada. Pozostała część pieniędzy będzie wypłacana sukcesywnie od 1 grudnia. W pierwszej kolejności pieniądze trafią do rolników z terenów zniszczonych przez klęski żywiołowe oraz z obszarów objętych ASF. Do 28 listopada br. Agencja przekazała w ramach tych płatności na konta bankowe 4 591 rolników z powiatu ropczyko-sędziszowskiego kwotę 11 670 280,71 zł.

– Ilu jest rolników w województwie podkarpackim, korzystających z dopłat do gruntów rolnych?

– W 2017 r. wnioski o przyznanie dopłat bezpośrednich złożyło 115 060 rolników z województwa podkarpackiego. Analogicznie do ubiegłego roku ich liczba zmalała. Wiąże się to z uruchomieniem przez ARiMR naborów w ramach PROW 2014-2020, takich działań jak: „Premie dla młodych rolników”, „Restrukturyzacja małych gospodarstw” i „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale

przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi”. Jednym ze skutków realizowania tych projektów była konieczność przekazania gospodarstwa następcy.

– W jakim stopniu uruchamiane programy wspierają podkarpackie rolnictwo?

– Od 2004 r. do 2016 r. w ramach „Płatności bezpośrednich”, które są głównym instrumentem wsparcia dochodów producentów rolnych, wypłacono ponad 5,3 mld zł. Te pieniądze wpłynęły na rozwój wielu podkarpackich gospodarstw.

Oprócz tego ARiMR pomaga rolnikom, przedsiębiorcom rolnym i mieszkańcom obszarów wiejskich w procesie zmian, oferując wsparcie merytoryczne oraz finansowe w ramach PROW 2014-2020. Są tu nowe programy dla różnych grup rolników i gospodarstw zarówno małych jak i dużych. Wspomnę o tych, które w województwie podkarpackim cieszą się największym zainteresowaniem: są to działania wspierające młodych rolników, rolno-środowiskowe i ekologiczne, ale też „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” oraz „Restrukturyzacja małych gospodarstw”.

– Na co rolnicy i przedsiębiorcy rolni przeznaczają otrzymane dotacje?

– W województwie podkarpackim pieniądze są kierowane na inwestycje w gospodarstwach, budowę potencjału przemysłu przetwórczego, tworzenie miejsc pracy oraz organizację grup producentów rolnych. Ale nie tylko. To również przedsięwzięcia chroniące środowisko naturalne, poprawiające infrastrukturę w gminach, wspierające lokalną aktywność. Te zmiany już widać. Na polach pracuje nowoczesny sprzęt, w gospodarstwach stoją nowe budynki. Wzrosła konkurencyjność gospodarstwa terenów wiejskich, na którą składa się nie tylko produkcja rolna, ale również turystyka, sektor usług, handel, rzemiosło i małe przedsiębiorstwa. Dziś podkarpacka wieś, obok swej tradycyjnej roli producenta żywności, zyskuje na znaczeniu jako przestrzeń działalności gospodarczej niezwiązanej z rolnictwem.

Dzięki dostępnym działaniom rozwinęły się istniejące i powstały nowe zakłady przetwórcze. Przedsiębiorcy inwestują otrzymane środki w nowoczesne i wydajne maszyny, linie technologiczne. Poprawiła się jakość wytwarzanych produktów oraz zwiększyła kontrola nad bezpieczeństwem wytwarzanej żywności.

– Czy da się obliczyć jakie środki spłynęły na podkarpacką wieś, by tak się zmieniła?

– Uwzględniając środki przedakcesyjnego programu wsparcia rolnictwa SAPARD i pomoc krajową, udzielaną w formie różnego rodzaju dopłat do kredytów rolniczych, na podkarpacką wieś łącznie trafiło ponad 10,1 mld zł. Wspominałam już o 5,3 mld zł w ramach płatności bezpośrednich do gruntów rolnych. W ramach PROW 2007-2013 rolnicy otrzymali ponad 3,4 mld zł. Obecnie wdrażany PROW 2014-2020 dofinansował już podkarpackich rolników kwotą ponad 384 mln zł.

– Czy wiadomo o jakie wsparcie finansowane w ramach PROW 2014-2020 będzie można ubiegać się w 2018 roku?

– Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokonało aktualizacji harmonogramu planowanych do końca 2018 r. naborów wniosków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wiele z wdrażanych dotychczas działań, cieszących się zainteresowaniem rolników, pozostało. Znamy już terminy naborów. Podam te, które jak przewidujemy, będą się cieszyć największym zainteresowaniem wśród podkarpackich rolników. Są to: Modernizacja gospodarstw rolnych obszar D (związany z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu) – nabór planowany w I kwartale 2018 r., Modernizacja gospodarstw rolnych obszar A (rozwój produkcji psiały), B (rozwój produkcji mleka krowiego), C (rozwój produkcji bydła mięsnego) – II kwartał 2018 r., Premie dla młodych rolników – I kwartał 2018 r., Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej, Restrukturyzacja małych gospodarstw i Przetwórstwo i marketing produktów rolnych – zakłady przetwórcze to również I kwar-

tał 2018 r., na IV kwartał 2018 r. zaplanowano uruchomienie działania dla rolników na Przetwórstwo i marketing produktów rolnych, a Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa to III kwartał 2018 r.,

Informacje dotyczące wszystkich działań obsługiwanych przez ARiMR można uzyskać na stronie internetowej www.arimr.gov.pl.

Informacje można uzyskać także pod numerem telefonu 17/875 60 00 oraz bezpłatnej infolinii 0800 38 00 84, w Pod-

– Chodzi o pokazanie, że ARiMR jest blisko rolników i mieszkańców wsi, że dba o rozwój gospodarstw i ogólnie terenów wiejskich nie tylko poprzez dopłaty i finansowanie różnych projektów.

Chcemy udowodnić, że problemy rolników są naszymi problemami, dlatego będziemy je wspólnie rozwiązywać.

Dlatego zorganizowaliśmy Dzień Otwarty, którego celem była zarówno promocja unijnych programów jak też dbałość o bezpieczeństwo na wsi. Do udziału zaprosiliśmy policję i straż pożarną. Były pogadanki, pokazy i instruktaże pierwszej pomocy.

Rozdaliśmy ponad tysiąc odblasków, które mam nadzieję sprawią, że dzieci będą bardziej widoczne na wiejskich drogach.

Nasi pracownicy prowadzą liczne wykłady i seminaria dotyczące np. nowych możliwości rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w aspekcie PROW 2014-2020.

Wraz z Uniwersytetem Rzeszowskim zorganizowaliśmy konferencję naukową dotyczącą ekologii, której głównym celem było pokazanie siły i wartości produkcji ekologicznej oraz wskazanie źródeł pomocy dla rozwoju rolnictwa ekologicznego. Bo rolnictwo na Podkarpaciu jest bardzo bliskie ekologii i dla wielu gospodarstw to duża szansa na rozwój.

Pokłosiem konferencji jest publikacja, obejmująca najważniejsze problemy i nadzieje związane z rozwojem gospodarstw ekologicznych na naszym terenie.

Wśród tematów znalazły się te, dotyczące zarówno stanu i struktury rolnictwa ekologicznego, polityki jego wsparcia, jak też wyzwań jakie czekają taką produkcję.

Zorganizowaliśmy także cykl konferencji i spotkań w powiatach na temat identyfikacji potrzeb rozwojowych obszarów wiejskich i sektora rolno-spożywczego w województwie podkarpackim.

Rozmawiała Anna Wyżkiewicz,
z-ca kierownika
Biura Powiatowego ARiMR
w Ropczycach

Dzieci podczas Dni Otwartych w BP ARiMR w Ropczycach.

karpackim Oddziale Regionalnym oraz w Biurach Powiatowych Agencji.

– Można zauważyć, że Podkarpacki Oddział Regionalny ARiMR, którym pani kieruje, działa nie tylko w sferze związanej z wypłatą dotacji dla rolnictwa – ale też organizuje konferencje, spotkania, wydaje publikacje, a ostatnio także zorganizował po raz pierwszy Dzień Otwarty w biurach powiatowych. Czemu mają służyć takie działania?

Kolejni oszuści podszywają się pod ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ostrzega przed kolejnym sposobem oszustwa na „pracownika ZUS”. Tym razem chodzi o dziedziczenie środków z subkonta w ZUS i konta w OFE.

Do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dotarły w ostatnim czasie informacje od klientów, o rzekomych telefonach od pracowników ZUS, którzy proponują spotkania w sprawie dziedziczenia składek z subkonta w Zakładzie i konta w OFE. Usługa doradztwa w tym zakresie ma być usługą płatną. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przypomina, że nasi pracownicy nie obdzwaniają klientów z propozycją jakiegokolwiek doradztwa finansowego, tym bardziej nie chodzą z ofertą poradnictwa po domach klientów. Wszyscy zainteresowani sprawami z zakresu ubezpieczeń społecznych, w tym zasadami dziedziczenia składek, mogą korzystać z bezpłatnych porad Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, bezpośrednio na salach obsługi, bądź za pośrednictwem Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS pod numerem: 22 560 16 00.

Jedyna sytuacja, w której może odwiedzić nas pracownik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych to kontrola prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego. Wówczas jednak każdy pracownik Zakładu posługuje się specjalnym identyfikatorem, który powinien okazać podczas wizyty.

To nie pierwszy w tym roku przypadek próby oszustwa „na pracownika ZUS”. Zakład Ubezpieczeń Społecznych prosi więc wszystkich klientów, a w szczególności osoby starsze i schorowane, o daleko idącą ostrożność podczas rozmów telefonicznych z ofertą spotkań i doradztwa. Podawane podczas takich spotkań dane osobowe mogą zostać wykorzystane na niekorzyść klientów ZUS.

Jeżeli ktokolwiek ma wątpliwości co do tożsamości osoby podającej się za pracownika ZUS, powinien skontaktować się z najbliższą placówką ZUS lub z Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS pod nr tel. 22 560 16 00.

Wojciech Dyląg
Regionalny Rzecznik Prasowy ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Izba Administracji Skarbowej zapraszają do udziału w bezpłatnej konferencji

W 2018 roku wchodzi w życie sporo zmian w przepisach prawa. ZUS i IAS zapraszają do udziału w bezpłatnej konferencji „Podkarpacie dla biznesu”, 4 stycznia 2018 r. od godz. 9:30 – Politechnika Rzeszowska – al. Powstańców Warszawy 12 – bud. V, sala V-17.

Zgłoszenia: nr tel. 17-861-45-64, 17-850-36-00 lub e-mail: szkolenia.rzeszow@zus.pl.

Program (m.in.):

- Zmiany w opłacaniu i rozliczaniu składek – zmiany od 1 stycznia 2018 r. (ZUS)
- Elektroniczne zwolnienia lekarskie – bądź gotowy do zmiany (ZUS)
- Wyzwania pracowników służby bhp w aspekcie zmian w prawie pracy (OSPSBHP)
- Jednolity Plik Kontrolny od 1 stycznia 2018 r. również dla mikroprzedsiębiorców (Izba Administracji Skarbowej)
- Praca legalna a zagrożenia wpływające z pracy fałszywie deklarowanej lub niezarejestrowanej (PIP)
- Działania Inspekcji Transportu Drogowego kształtujące bezpieczne zachowania uczestników ruchu drogowego – kontrole drogowe, system automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym (fotoradary, odcinkowy pomiar prędkości, mobilne urządzenia rejestrujące prędkość pojazdów, urządzenia do rejestrowania przejazdu na czerwonym świetle) – Inspekcja Transportu Drogowego
- Zasady wjazdu i pobytu cudzoziemców z państw trzecich na terytorium RP, w tym uprawnienia wynikające z różnego rodzaju wiz i tytułów pobytowych – Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej.

IWIERZYCKA KRONIKA POLICYJNA

22 września około 13.00 w Wiercanach na parkingu przysklepowym kierująca samochodem marki Opel w trakcie wykonywania manewru cofania uszkodziła zaparkowany samochód marki VW. Sprawczynią była 19-letnia mieszkanka gminy Iwierzycze. Został wobec niej sporządzony wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego w Ropczycach. Nikt nie odniósł obrażeń.

24 września około 10.30 w Nockowej, kierujący pojazdem marki Opel podczas omijania innego pojazdu prawidłowo zaparkowanego na poboczu drogi nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu prawidłowo jadącemu z naprzeciwka pojazdowi marki Toyota, w skutek czego doprowadził do zdarzenia drogowego. Sprawca 27-letni mieszkaniec gminy Iwierzycze, pokrzywdzony 19-letni mieszkaniec tej samej gminy. Obaj trzeźwi. Nikt nie odniósł obrażeń. Sprawca został pouczone.

6 października około 19.30 w Iwierzycach, kierujący pojazdem marki Peugeot nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu wyjeżdżając z drogi podporządkowanej, czym doprowadził do zderzenia z prawidłowo jadącym pojazdem marki Opel. Sprawcą 66-letni mieszkaniec gminy Kolbuszowa, pokrzywdzony 36-letni mieszkaniec gminy Strzyżów. Obaj kierujący trzeźwi. Nikt nie odniósł obrażeń. Na sprawcę nałożono mandat karny.

29 października około 14.00 w Iwierzycach, kierujący samochodem marki Audi uderzył w sarnę, która wtargnęła na jezdnię bezpośrednio przed jadącym pojazdem. Nikt nie odniósł obrażeń. Kierował 25-letni mieszkaniec gminy Iwierzycze. Kierującego poinformowano o możliwości dochodzenia swoich praw na drodze cywilnej.

1 listopada około 17.20 w Iwierzycach, bezpośrednio przed jadącym pojazdem marki Fiat z przydrożnego rowu wbiegło zwierzę leśne (sarna), w wyniku czego doszło do zderzenia. W samochodzie kierującego 24-letniego mieszkańca Rzeszowa uszkodzona została lewa część przedniego zderzaka. Zwierzę przeżyło zdarzenie – sarna oddaliła się w pobliskie zarośla. Nikt nie odniósł obrażeń. Kierującego poinformowano o możliwości dochodzenia swoich praw na drodze cywilnej.

st. sierż. Rafał Kozub

Tylko jedna jest taka noc...

Wigilia to magiczny czas kiedy ludzie chcą być lepsi, gdy docenia się rodzinę i dobrych sąsiadów, gdy „...milkną spory, goją się rany...”. Ta magia sięga jeszcze zamierzchłych czasów, zanim chrześcijaństwo wkroczyło na nasze słowiańskie ziemie i związana jest z kultem słońca jako dającego i podtrzymującego życie wszelkiego stworzenia. We wszystkich starożytnych kulturach, pod każdą szerokością geograficzną, słońce i światło utożsamiano z życiem, noc i ciemność ze śmiercią.

Wyznawcy każdej z tych religii nie mogli nie zauważyć zimowego przesilenia. Dlatego też chrześcijańskie Boże Narodzenie pierwsi misjonarze „umieścili” w okresie zimowego przesilenia, by przeciwstawić je słonecznym kultom pogańskim. Bogatą symbolikę zawierają w sobie nie tylko obrzędy i dekoracje ale i same potrawy. Na polskim wigilijnym stole, okrytym białym obrusem obowiązkowo pojawia się 12 dań bezmięsnych. Liczba ta symbolizuje dwunastu apostołów, a według wierzeń ludowych nawiązywały do liczby miesięcy w roku. Niektóre tradycyjne potrawy miały właściwości służące osiągnięciu łączności między światem doczesnym, a zaświatami. Wiąże się to z przekonaniem, że w Wigilię obejścia i domostwa ludzi są licznie nawiedzane przez duchy przodków. Pozostawianie przy stole pustego nakrycia dla wędrowca jest pozostałością słowiańskich wierzeń. Podczas posiłków obrzędowych zostawiano nietkniętą część jedzenia dla duchów przodków. Tradycja nakazywała, aby na wigilijnym stole znalazły się wszystkie plody ziemi: z pola, lasu, sadu i wody. Potrawy powinny być przygotowane głównie z ziaren maku, zbóż, miodu, grzybów oraz ryb i suszonych owoców.

Listę potraw wigilijnych otwiera jedna z tradycyjnych zup wigilijnych – **barszcz czerwony** z uszkami lub **barszcz biały** z grzybami. Od dawna burakom przypisywana jest długowieczność. Tradycja głosi, że ten kto spożywa buraki, nie dość, że doczeka sędziwego wieku, to jeszcze przez całe długie życie będzie grzeszyć nieskazitelną urodą. W niektórych regionach Polski podawana jest zupa grzybowa, zamiast barszczu. Dawniej spożywanie **grzybów** dawało siły, zdrowie i dostatek. W wielu kulturach grzyby były ważnym elementem obrzędów magicznych – wierzono, że umożliwiają one nawiązywanie kontaktów ze światem zmarłych.

Pierwotnie **ryba** była symbolem chrześcijaństwa, a także chrztu i odradzenia się życia. Greckie słowo *Ichthys* (ryba) pochodzi od określenia: „*Iesus Christos Theou Huios Soter*” (Jezus Chrystus syn Boga, Zbawca).

Na uwagę zasługuje też fakt, że ryba znacznie wcześniej od krzyża została uznana za symbol chrześcijaństwa. W symboli-

ce ludowej ryby były symbolem płodności i rodzącego się życia. Zjedzenie ryby podczas wieczerzy wigilijnej było gwarancją zdrowia i dostatku, a karpia – obfitości i siły. Śledź był symbolem postu i wyczekiwania.

Bogata oferta potraw z **kapustą** – pierogi, kapusta z grochem czy z grzybami, gołąbki – wynika z symboliki, jaka jej towarzyszy. Według dawnych wierzeń kapusta zawiera życiodajną siłę, dzięki której wszystko, zarówno przyroda jak i człowiek, budzą się do życia. miała chronić od złego, od chorób, a także zapewniać siłę i vitalność.

Ziarna zbóż i maku były typowymi składnikami potraw styp pogrzebowych i były ofiarowane jako dar dla błakających się dusz, a przynosić miały życiodajną moc, nieśmiertelność i dostatek, zaś mak – płodność (jego brak mógł ściągnąć na domostwo nieszczęście). Przynajmniej jedna potrawa musiała zawierać mak, by w przyszłym roku zapewnić sobie pomyślność, bogactwo..., a także potomków stąd na stole pojawiły się kutia, makówki, strucle makowe, pierogi z makiem na słdko.

Od najdawniejszych czasów **miód** uchodził za substancję magiczną, w której tkwią nadprzyrodzone moce. Wierzono, że chroni przed złem, zapewnia radość i dostatek. Był symbolem obfitości, szczęścia i miłości. Spożywany w dniu wigilii miał zapewnić przychyłność sił nadprzyrodzonych, a także pomyślność i długie życie.

Na stole wigilijnym nie może zabraknąć również **orzechów**. Ze względu na skorupę orzech symbolizuje tajemnicę, wróżbę, płodność, a środek przypominający mózg dawał możliwość rozumienia i poznania rzeczy niezwykłych. Religioznawcy przekonują, że również w chrześcijaństwie owoc ten ma specjalną symbolikę. Bardzo często nazywa się go symbolem Chrystusa – jego gorzka powłoka odpowiada ciału Jezusa, które doświadczyło gorzkiej męki, skorupę porównuje się do drzewa krzyża, a jądro, które żywi ludzi jest utożsamiane z boską naturą Chrystusa. Chrześcijańska interpretacja symboliki orzecha tłumaczy jego obecność w wigilijnym menu. W tradycji ludowej od wieków symbolizują tajemnicę, pieniądze i płodność. Orzech włoski to mądrość, laskowy źródło płod-

ności, a także pojednania i cierpliwości, migdały to symbol nowego życia i nadziei. Wierzono także, że zjedzenie orzechów chroni przed bólem zębów.

Kompot z suszu to kolejna ważna pozycja na wigilijnej liście przepełniona symboliką. Gruszki zapewniają długowieczność, jabłka miłość, zgodę i zdrowie, natomiast suszone śliwki odpędzają złe moce.

W niektórych rejonach Polski w wigilijnym menu honorową pozycję zajmuje także **czosnek**. W południowo-wschodniej części kraju po dzieleniu się opłatkiem, domownicy sięgają po czosnek, który następnie spożywają razem z chlebem i solą. Według tradycji, czosnek jest symbolem zdrowia, a w połączeniu z chlebem i solą gwarantuje domostwu obfitość. Czosnek zajmował ważne miejsce w czasie wieczerzy wigilijnej – kładziono go w środku i na rogach stołu, na 12 główkach czosnku stawiano też misę, z której wspólnie potem jedzono, miał też odpędzać złe moce czyhające aby porwać dusze zmarłych.

Na końcu listy znajduje się **chleb**, o którym nie wolno zapomnieć. Jest symbolem nowego życia oraz dobrobytu. Jego obecność wśród pozostałych wigilijnych dań ma zapewnić pomyślność w nadchodzącym roku.

Podczas wigilijnej wieczerzy należało skosztować każdej potrawy, by w nadchodzącym roku niczego nie zabrakło.

PRZEPIS NA DOBRE ŚWIĘTA

50 dag modlitwy, 1 kg wiary
20 dag oczekiwania, 20 dag radości,
12 dag życzliwości, 1 spowiedź,
1 dag miłości oczyszczonej,
2 łyżki ofiarności.

Modlitwę wymieszać z miłością oczyszczoną i wiarą, zrobić zagłębienie i wlać życzliwość. Zagnieść ciasto i rozwałkować na grubość około 3 mm. Serce podawane na dłoni to najlepszy kształt uformowanych ciastek. Ciasto piec w nagrzanym tolerancją i dobrocią piekarniku – przez 10 minut. Podawać codziennie z miłością ozdobione dobrymi uczynkami.

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Ropczycach

Mikołajkowy koncert dla rodziców gminnych zespołów artystycznych

Kompetencje najmłodszych = klucz do przyszłości

GMINA IWIERZYCE

2018

Styczeń							Luty							Marzec						
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4				1	2	3	4
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	5	6	7	8	9	10	11
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	12	13	14	15	16	17	18
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	19	20	21	22	23	24	25
29	30	31					26	27	28					26	27	28	29	30	31	

Kwiecień							Maj							Czerwiec						
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
						1		1	2	3	4	5	6					1	2	3
2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10
9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17
16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24
23	24	25	26	27	28	29	28	29	30	31				25	26	27	28	29	30	
30																				

Lipiec							Sierpień							Wrzesień						
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
						1				1	2	3	4						1	2
2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9
9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16
16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23
23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	30
30	31																			

Październik							Listopad							Grudzień						
Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	Sb	N
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4						1	2
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23
29	30	31					26	27	28	29	30			24	25	26	27	28	29	30
														31						

 Zbiórka odpadów komunalnych zmieszanych

 Zbiórka odpadów komunalnych segregowanych

Uwaga: worki w dniu zbiórki należy wystawić przed 7:30